

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**FACTORS INFLUENCING OF VOLUNTARY ENVIRONMENTAL
DISCLOSURE BY LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

ร้อยโทหญิง กนกกร บริบูรณ์

ILT. KANOKGRON BORRIBOON

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการวิจัย 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**FACTORS INFLUENCING OF VOLUNTARY ENVIRONMENTAL
DISCLOSURE BY LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

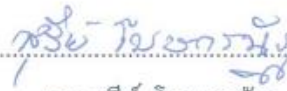
ILT. KANOKGRON BORRIBOON

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER
OF ACCOUNTING SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2019
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
FACTORS INFLUENCING OF VOLUNTARY ENVIRONMENTAL DISCLOSURE
BY LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
นักศึกษา ร้อยโทหญิง กนกกร บริบูรณ์ รหัสประจำตัว 58503227
หลักสูตร บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ บัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จูฑาภรณ์ สินจรรุญศักดิ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัค)

.....กรรมการ
(ดร.สุรีย์ โขษกรนัญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูฑาภรณ์ สินจรรุญศักดิ์)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จูฑาภรณ์ สินจรรุญศักดิ์)
วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2563

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของ
	บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำสำคัญ	ปัจจัยภายในของบริษัท/การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม/ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
นักศึกษา	กนกกร บริบูรณ์ รหัสประจำตัว 58503227
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรณูศักดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2559 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ เกษตรและอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ทริพยากร เทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่าง บริษัทเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวน 288 ราย ใช้กระดาษทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี แบบ 56-1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) อายุของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ กลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านบัญชีการเงิน 2) อายุของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร 3) ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ กลุ่มอุตสาหกรรม โครงสร้างกรรมการอิสระมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม 4) กลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงิน ปี พ.ศ. 2554 - 2559 แตกต่างกัน 5) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และ

กลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหาร ปี พ.ศ. 2554 - 2559 แตกต่างกัน 6) ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของและ กลุ่มอุตสาหกรรม มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม ซึ่งขนาดของบริษัท แตกต่างกัน ปี พ.ศ. 2554 - 2557 โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ปี พ.ศ. 2557 กลุ่มอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2554 - 2559

TITLE	FACTORS INFLUENCING OF VOLUNTARY ENVIRONMENTAL DISCLOSURE BY LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
KEYWORD	COMPANY FACTORS/DISCLOSURE OF ENVIRONMENTAL/ ACCOUNTING INFORMATION
STUDENT	KANOKGRON BORRIBOON
ADVISOR	ASST.PROF. TITAPORN SINCHAROONSAK
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL
FACULTY	SCHOOL OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2019

ABSTRACT

The objective of this study is 1) to study the internal factors of the company that affect the level of disclosure of environmental accounting data of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. 2) To compare the internal factors affecting the level of environmental accounting information disclosure of companies listed on the Stock Exchange of Thailand from 2011 - 2016. Is a quantitative research on the population, which is a company listed on the Stock Exchange of Thailand from 6 industrial groups Namely agriculture and food Consumer goods Industrial products Real Estate and Construction Technology Resources Sample 288 companies in compliance with the criteria By using paper to collect information From the annual report And the annual registration statement form 56-1, Data analysis using descriptive statistics such as minimum, maximum, average, standard deviation, frequency value and percentage. The statistics used in hypothesis testing are Multiple Regression Analysis.

The results of the research revealed that. 1) The age of the company Ownership structure and industry groups affect the level of disclosure of environmental accounting, Financial accounting. 2) Age of the company ownership structure Auditor type ISO 14000 industry standards and industry groups have an impact on the level of disclosure in environmental accounting, Managerial accounting. 3) Company size ownership structure industry group. The structure of independent directors affects the

level of disclosure of environmental accounting data, reporting of environmental accounting data. 4) Industrial groups have different levels of disclosure of environmental accounting and financial data in 2011-2016. 5) Industrial standards of ISO 14000 and industry groups have different levels of disclosure of environmental accounting and management information in the years 2011 – 2016. 6) Company size ownership structure and industry groups affecting the level of disclosure of environmental accounting data, reporting of environmental accounting data. The size of the company varies in 2011 - 2014, ownership structure in 2014 and industrial groups in 2011 - 2016.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์ คณบดีคณะบัญชีและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ ในการตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.สุริย์ โขษกรณัญ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำ และปรับแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้เขียนตำราเอกสารบทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุน ความห่วงใย และกำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา รวมทั้งขอบคุณรุ่นพี่ เพื่อน ๆ และเจ้าหน้าที่คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุมทุกท่านที่ให้กำลังใจ และคำแนะนำด้วยดีเสมอมา ความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จักเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต หากมีส่วนใดที่ผิดพลาดและมีข้อบกพร่องใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

กนกกร บริบูรณ์

มีนาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ	XII

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3
	3. กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 3
	4. คำถามการวิจัย..... 6
	5. สมมติฐานการวิจัย..... 6
	6. ขอบเขตของการวิจัย..... 6
	7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 8
	8. นิยามศัพท์..... 8
	9. สรุป..... 9
2	แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 11
	1. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียน..... 11
	2. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม..... 12
	3. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม..... 16
	4. บทบาทของการบัญชีการบริหารสิ่งแวดล้อม..... 26
	5. นักบัญชีกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม..... 27
	6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 30
	7. สรุป..... 38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีการวิจัย..... 39
	1. รูปแบบการวิจัย 39
	2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 39
	3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย 41
	4. เครื่องมือการวิจัย 42
	5. การรวบรวมข้อมูล 49
	6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล 49
	7. สรุป 51
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
	1. ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา..... 54
	2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน 65
	ทดสอบสมมติฐานที่ 1 65
	ทดสอบสมมติฐานที่ 2 67
	ทดสอบสมมติฐานที่ 3 69
	ทดสอบสมมติฐานที่ 4 71
	ทดสอบสมมติฐานที่ 5 82
	ทดสอบสมมติฐานที่ 6 94
	สรุป 105
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 107
	สรุปผลการวิจัย..... 107
	อภิปรายผลการวิจัย..... 109
	ข้อจำกัดของการวิจัย 111
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 112
	สรุป 112

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัท	116
ภาคผนวก ข กระดาษทำการ	129
ประวัติผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงปัจจัยภายในจากผลการวิจัยในอดีต.....	36
2	แสดงตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม จากผลการ ศึกษาในอดีต	37
3	แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของบริษัทในที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	40
4	แสดงการวัดค่าของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	44
5	แสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลตัวแปร ที่เป็นปัจจัย ภายในของบริษัทที่ส่งผลกระทบต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้าน บัญชีสิ่งแวดล้อมปี พ.ศ.2554-2559	54
6	แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลประเภทผู้สอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2554-2559.....	57
7	แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 ที่ส่งผลกระทบต่อ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2554-2559.....	59
8	แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อระดับ การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2554-2559	60
9	แสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลระดับการ เปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2554-2559	61
10	แสดงการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยแสดงจำนวนความถี่ ร้อยละ และจัดลำดับ ตามรายการที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม.....	63
11	แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน	65
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร	67

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย 5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจรวมถึงการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในหลายประเทศทั่วโลกได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศน์และในประเทศไทยเองก็เป็นอีกประเทศที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นปัญหามลภาวะอากาศ ปัญหาคุณภาพน้ำ ปัญหาขยะและกากพิษซึ่งส่งผลกระทบต่อชุมชนและประเทศชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งหลายท่านอาจคิดว่าไม่ใช่ธุระของตนเป็นเรื่องของนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผู้ที่มีมองโลกในแง่ดีที่อยากจะให้โลกใบนี้เป็นสีเขียว ก็ยังไม่ทราบแนวทางแน่ชัดว่าตนเองสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างไรในการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรับผลของมลพิษและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมจะเสียทั้งเวลาและงบประมาณเป็นจำนวนมากจึงอาจเป็นแนวทางสำหรับนักบัญชีที่จะได้นำวิชาชีพ ไปปรับใช้ ทั้งข่าวสารข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ทั้งข้อมูลทางการเงิน (Financial Information) ทางด้านอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเงิน (Non-Financial Information) ซึ่งนักบัญชีเป็นผู้มีบทบาท และหน้าที่โดยตรงกับระบบข่าวสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด (ศิลปะพร ศรีจันทพร, 2557, หน้า 4)

การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการนำแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ให้เข้ากับหลักการบัญชีที่สามารถช่วยปกป้อง และลดปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยการกระตุ้นให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลและวิธีปฏิบัติทางบัญชีให้มีมาตรฐานเดียวกันและมีความชัดเจนในการนำเสนอ เพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ถึงการดำเนินงานธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะสิ่งเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อกลับไปสู่บริษัทในที่สุด บริษัทควรมีบทบาทหน้าที่ และรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในสังคมโดยการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การนำเสนอรายงานและมาตรฐานในการบันทึกข้อมูลให้มีผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในภายนอกได้รับรู้สามารถสนองตอบในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมได้ เป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของทุกฝ่ายรวมถึงบริษัทให้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมมากขึ้น ในฐานะนักบัญชีควรเข้ามามีบทบาทในการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมแต่

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้บัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม คือการขาดมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ รวมทั้งการเปิดเผยที่ถูกต้อง และเหมาะสมทำลายชื่อเสียงรวมถึงภาพลักษณ์ของบริษัทหรือจนทำให้เหมือนว่าไม่ทำการเปิดเผยข้อมูลเพียงพอ (อิสริย์ โชว์วิวัฒนาม, 2553, หน้า 47-50)

การเปิดเผยข้อมูลแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสสอดคล้องกับหลักการกำกับการดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนมีหลักการคือการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัททั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วนและโปร่งใสผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ สำหรับประเทศไทยการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีความแตกต่างกันยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่นอนที่กำหนดให้ต้องจัดทำและยังไม่ได้มีการบังคับให้เปิดเผยข้อมูล ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูล จึงเป็นการเปิดเผยตามความสมัครใจของบริษัทและเป็นข้อมูลเชิงบวกที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่บริษัท (พฤษยา พิงจิตต์ประไพ, 2551 หน้า 15) ความสำคัญของการเปิดเผยนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งนั้น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวมีทั้งประโยชน์ช่วยลดต้นทุน ในทางปฏิบัติถึงแม้จะมีข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป การเปิดเผยข้อมูลก็ยังมี การเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกันและงานศึกษาในอดีตพบว่า มีปัจจัยต่าง ๆ ของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของผลงานวิจัยในอดีตถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลได้เป็นอย่างดี จากการทบทวนผลงานการวิจัยในอดีตพบว่า ที่ผ่านมามีการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล โดยการกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกันในแต่ละวัตถุประสงค์และประเด็นที่สนใจ

ผู้วิจัย จึงสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลที่สามารถนำไปใช้ในการผลักดันให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้นอีกทั้ง ยังเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยนี้ไปวิเคราะห์และผลักดันให้เกิดการพัฒนาในแนวทางการสร้างสรรค์และยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมและเพื่อพัฒนางานศึกษาสำหรับผู้สนใจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2554-2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ปัจจัยภายในของบริษัท จำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่

1. ขนาดของบริษัท (Firm Size: SIZE) บริษัทที่ขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก เช่น การวิจัยของ พุกษา พึ่งจิตต์ ประไพ (2551) นิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Eng & Mak (2003) Alsaeed (2006) Brammer & Pavelin (2006) และ Haron , Ismail and Yahya (2007)
2. อายุของบริษัท (Age: AGE) อายุการดำเนินงานของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) นิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) และ Alsaeed (2006)
3. โครงสร้างเงินทุน (Capital Structure: CAPSTR) บริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนที่ระดับหนี้สินรวมของธุรกิจต่อทุนสัดส่วนค่อนข้างสูง เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) นิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Alsaeed (2006)
4. โครงสร้างการเป็นเจ้าของ (Ownership Structure: OWNSTR) การแสดงถึงสัดส่วนการกระจายการถือหุ้นของบริษัท เช่น การวิจัยของ พุกษา พึ่งจิตต์ ประไพ (2551) ลูติมา กิ่งแก้ว (2555) นิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) Leung & Horwitz (2004) Alsaeed (2006) และ Brammer & Pavelin (2006)

5. โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ (Independent Director Structure: IDPSTR) บริษัทนั้นมีสัดส่วนของกรรมการอิสระมากในคณะกรรมการบริหารมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านการเปิดเผยข้อมูล โครงสร้างกรรมการอิสระมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของพฤกษา พิงจิตต์ ประไพ (2551) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003)

6. ประเภทของผู้สอบบัญชี (Type of Audit Firm: AUD) ผู้สอบบัญชีมีอิทธิพลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ระดับของควมมีอิทธิพลในแต่ละแห่งแตกต่างกัน เช่น การวิจัยของ พฤกษา พิงจิตต์ ประไพ (2551) จูติมา กิ่งแก้ว (2555) บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) ตะวัน ยิสารคุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และAlsaeed (2006)

7. มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Certified ISO 14000: ISO) ระบบมาตรฐาน ISO 14000 วัตถุประสงค์ในการวางมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม การได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) พยอม กบิลพัฒน์ (2556) และกนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557)

8. กลุ่มอุตสาหกรรม (Sector: SECTOR) บริษัทที่อยู่ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของจูติมา กิ่งแก้ว (2555) ณัชรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Alsaeed (2006) และHaron, Ismail & Yahya (2007)

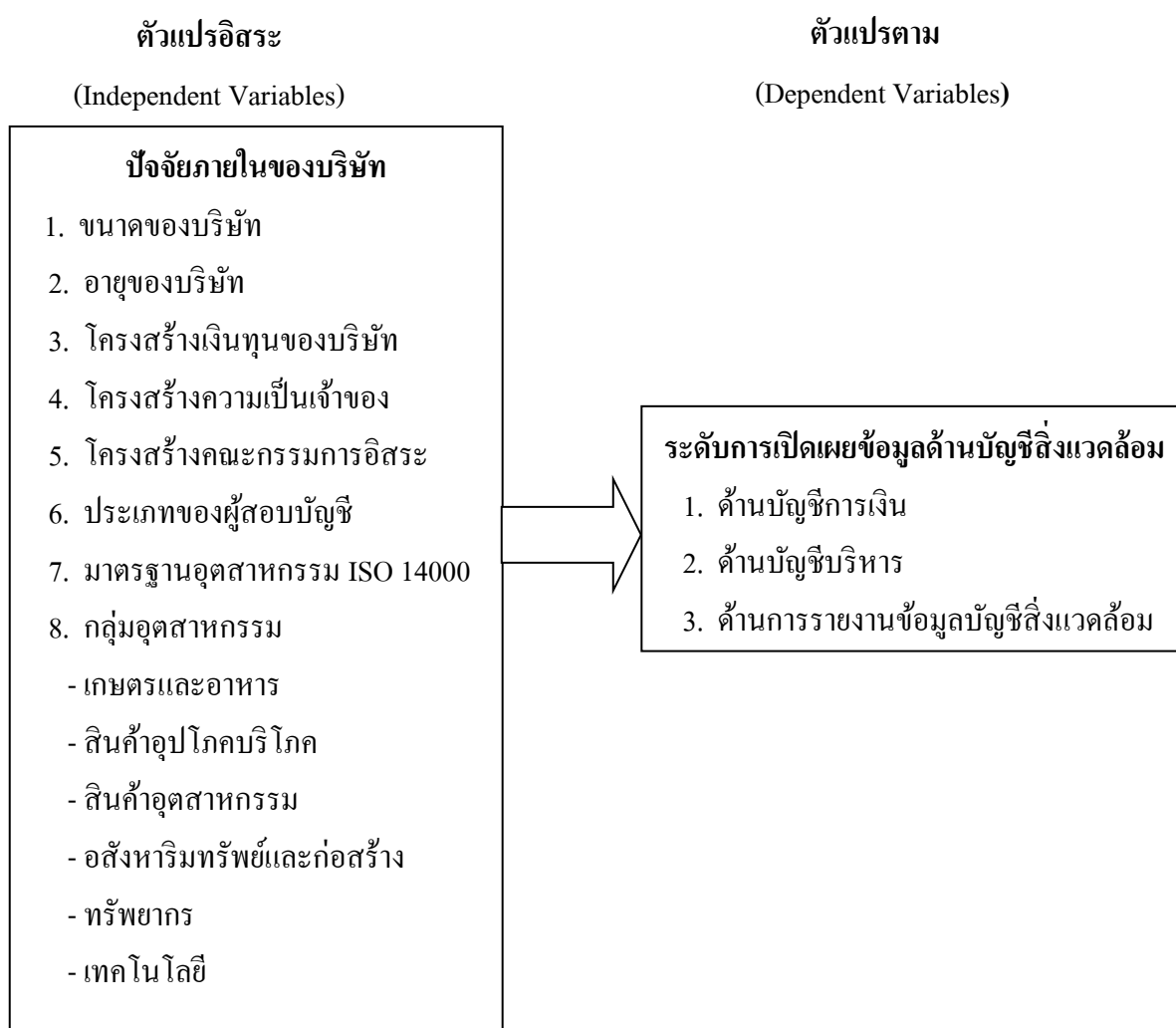
ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม รายการหลัก 3 รายการ ได้แก่

1. ด้านบัญชีการเงิน หมายถึง การบัญชีสิ่งแวดล้อมในมุมมองทางการเงิน (Financial Accounting) (ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 4) การบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน การด้อยค่าของสินทรัพย์ และภาระหนี้สินของธุรกิจที่มาจากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ในรายงานการเงินที่เสนอต่อบุคคลและหน่วยงานภายนอก โดยการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปรวมทั้งมาตรฐานการบัญชีสากลที่แตกต่างกันของแต่ละบริษัท โดยกำหนดรายการย่อย 9 รายการ

2. ด้านบัญชีบริหาร หมายถึง การบัญชีสิ่งแวดล้อมในมุมมองทางการเงิน (Management Accounting) (ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 4) เป็นการบัญชีที่ระบุประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เสนอต่อผู้บริหารทุกระดับภายในบริษัท เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำข้อมูล ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการบริหารสิ่งแวดล้อมของบริษัท ทำให้เกิดระบบด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยกำหนดรายการย่อยประกอบ 9 รายการ

3. ด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม (ศิลาปะพร ศรีจั่นเพชร, 2557, หน้า 14) เสนอข้อมูลที่เป็นที่ความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินธุรกิจ เพื่อประกอบในการพิจารณาก่อนการตัดสินใจ ทั้งข่าวสารข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งข้อมูลทางการเงิน (Financial Information) และทางด้านอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเงิน (Non - Financial Information) ซึ่งนักบัญชีเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงกับระบบข่าวสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยกำหนดรายการย่อยประกอบ 2 รายการ

จากการวิจัยในอดีตที่ผ่านมาดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในแต่ละปีนั้นแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดสมมติฐานตามกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายในของบริษัทแต่ละปีมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยภายในของบริษัทแต่ละปีมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยภายในของบริษัทแต่ละปีมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลการด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร (Population) คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้า

อุปโภคบริโภค กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ทั้งหมดจำนวน 343 ราย

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนด ได้แก่ 1) เป็นบริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม เอ็มเอไอ 2) เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อนหรือตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 3) เป็นบริษัทที่มีการแสดงข้อมูล รายการงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการ ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2559 ครบทั้งหกปี จำนวน 288 ราย

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ถึง พ.ศ.2559 จากระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ฉบับออนไลน์ (SETSMART) ข้อมูลเอกสารเผยแพร่ของบริษัทที่ออกเสนอขายหลักทรัพย์ออนไลน์ เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของบริษัท (Size) อายุของบริษัท (Age) โครงสร้างเงินทุนของบริษัท (Capital Structure) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Ownership Structure) โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ (Independent Director Structure) ประเภทผู้สอบบัญชี (Type of Auditor) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Certified ISO 14000) กลุ่มอุตสาหกรรม (Sector)

4.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่

4.2.1 ด้านบัญชีการเงิน มีจำนวน 9 รายการ ประกอบด้วย สินทรัพย์สิ่งแวดล้อม การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม หลักเกณฑ์การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิ่งแวดล้อม หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงต้นทุนสิ่งแวดล้อม รวมถึงหลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีคิดมูลค่าหนี้สินสิ่งแวดล้อม

4.2.2 ด้านบัญชีบริหาร จำนวน 9 รายการ ประกอบด้วย กำหนดนโยบายของบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามกฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ การอนุรักษ์พลังงาน

4.2.3 ด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 รายการ คือ ลักษณะของการรายงานทางการเงิน ลักษณะของการรายงานที่มีใ้รายงานทางการเงิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลการด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ เพื่อประโยชน์ทางด้านวิชาการทำให้ได้ข้อค้นพบในเชิงวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ประโยชน์ในเชิงการนำไปปฏิบัติ

2.1 แนวทางให้บริษัทรวมถึงผู้บริหารและผู้จัดทำข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมใช้ในการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการเปิดเผยและปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท

2.2 แนวทางการพัฒนารูปแบบและมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.3 ประโยชน์แก่นักลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.4 ส่งเสริมให้บริษัทหรือกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ให้ความสนใจ และให้ความสำคัญในการดำเนินงานการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

2.5 สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจในการวิจัยต่อไป

นิยามศัพท์

ปัจจัยภายในของบริษัท หมายถึง ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม

การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปะพร ศรีจันเพชร (2547:513) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การเปิดเผยทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงินเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และข้อมูลอื่น ๆ ที่แสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559)

สรุป

การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การนำเสนอรายงานและมาตรฐานในการบันทึกข้อมูลให้มีส่วนได้เสียทั้งภายในภายนอกได้รับรู้ และสามารถสนองตอบในด้านที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมได้ เป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของทุกฝ่ายรวมถึงบริษัทให้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมมากขึ้น ในฐานะนักบัญชีควรเข้ามามีบทบาทในการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้บัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมคือการขาดมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ รวมทั้งการเปิดเผยที่ถูกต้องและเหมาะสมไม่มากจนทำลายชื่อเสียงรวมถึงภาพลักษณ์ของบริษัทหรือน้อยเกินไปจนทำให้เหมือนว่าไม่ทำการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ (อิสริย์ โขวิวัฒนา, 2553, หน้า 47-50)

การเปิดเผยข้อมูลแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสสอดคล้องกับหลักการกำกับการดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน โดยมีหลักการคือการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วน ทันเวลา และโปร่งใผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ด้วยความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ สำหรับประเทศไทยการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ยังไม่มีรูปแบบแนวทางที่กำหนดให้ต้องจัดทำและยังไม่ได้มีการบังคับให้เปิดเผยข้อมูล ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูล จึงเป็นการเปิดเผยตามความสมัครใจของบริษัทและเป็นข้อมูลเชิงบวกที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท (พฤกษา พึ่งจิตต์ประไพ, 2551) ความสำคัญของการเปิดเผยนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งนั้น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมการจัดการที่ดี การเปิดเผยข้อมูลก็ยังมีกรเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างกันและงานศึกษาในอดีตพบว่า มีปัจจัยต่าง ๆ ของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของผลงานวิจัยในอดีตถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลได้เป็นอย่างดี จากการทบทวนผลงานการวิจัยในอดีต พบว่า ที่ผ่านมามีการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล โดยการกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกันไป ในแต่ละวัตถุประสงค์ และประเด็นที่สนใจ

ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 - 2559 โดยกำหนด ตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม รายการหลัก 3 รายการ คือ ด้านบัญชีการเงิน ด้านบัญชีบริหาร และด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2559 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยจะกล่าวไป ในบทที่ 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การทบทวนวรรณกรรม การรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

1. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม
4. บทบาทผู้บริหารกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม
5. นักบัญชีกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียน

เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ มีสภาพคล่องมีความยุติธรรม เป็นไปอย่างมีระเบียบ คณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการกำหนดให้บริษัทจดทะเบียน ต้องเปิดเผยสารสนเทศที่จำเป็นต่อการตัดสินใจให้ประชาชนทราบ โดยสารสนเทศต้องมีความถูกต้องเพียงพอและทันเวลา บริษัทจดทะเบียนต้องดำเนินการให้ผู้ลงทุน ในหลักทรัพย์ของบริษัทได้รับสารสนเทศดังกล่าวโดยเท่าเทียมกัน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียนที่กำหนด 6 ประการดังต่อไปนี้

1. การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญให้ประชาชนทราบทันทียกเว้นกรณีพิเศษ
2. การเผยแพร่สารสนเทศต่อประชาชนอย่างทั่วถึงเท่าที่ทำได้
3. การชี้แจงกรณีที่มีข่าวลือหรือข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะจริงหรือไม่ก็ตาม บริษัทต้องชี้แจงเกี่ยวกับข่าวลือหรือข่าวสารนั้น โดยเร็ว เนื่องจากอาจมีผลต่อการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือจะมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียน
4. การดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนผิดไปจากสภาพปกติของตลาด ต้องพิจารณาข่าวลือหรือเหตุการณ์สำคัญอื่นบริษัทต้องดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ หากบริษัทพิจารณาแล้วยังไม่ทราบสาเหตุของ การซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดปกติ

บริษัทต้องแจ้งให้ทราบว่ามีพัฒนาการใด ๆ ที่สำคัญที่เกี่ยวกับธุรกิจและการดำเนินงานของบริษัทนอกเหนือจากที่ได้แจ้งให้ทราบแล้ว หรือตามที่บริษัททราบ ไม่มีเหตุผลใดที่จะทำให้การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทผิดไปจากสภาพปกติของตลาด

5. การเปิดเผยในเชิงส่งเสริมที่ไม่มีเหตุอันสมควรบริษัทละเว้นการเปิดเผยสารสนเทศในลักษณะเชิงส่งเสริมที่เกินความจำเป็นในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท รวมถึงการใช้คำที่ไม่เหมาะสม ข่าวก้าวที่ให้แก่ประชาชน โดยไม่มีพัฒนาการที่แท้จริงในกิจกรรมของบริษัท การรายงานหรือการคาดคะเนที่เกินความเป็นจริงหรือในรูปแบบอื่นที่เกินความจริง

6. การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนโดยใช้สารสนเทศภายใน บุคคลภายใน ต้องไม่ทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ โดยใช้สารสนเทศที่สำคัญที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อประชาชน แม้ว่า ภายหลังจากที่สารสนเทศที่สำคัญได้เปิดเผยแล้วบุคคลภายในละเว้นจากการซื้อหรือขายเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนได้มีการประเมินสารสนเทศนั้นตามสมควร

เมื่อพบว่า ไม่มีข้อกำหนดหรือแนวทางเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม เป็นเพียงการวางหลักการ แนวทางปฏิบัติหรืออาจเป็นดุลยพินิจของผู้บริหารที่จะเปิดเผยข้อมูล สำหรับผู้ที่เสนอขายหุ้นออกใหม่ต้องเปิดเผยให้เห็นว่าธุรกิจของตนไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2536: ออนไลน์)

แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นวิวัฒนาการทางบัญชีแขนงหนึ่งที่นักบัญชีพัฒนาขึ้นมา และเป็นการบัญชีที่ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งพยายามค้นหามาตรการเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมจากการบัญชีแบบเดิม โดยระบุรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากระบบบัญชีแบบเดิมออกมาให้ได้ พยายามประเมินผลและมีกรรายงานในรูปแบบใหม่ เพื่อช่วยให้ธุรกิจสามารถเสนอข่าวสารข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เป็นข้อมูลที่เป็นที่ต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินธุรกิจ เพื่อประกอบในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ระบบข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลา และตรงประเด็น ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับธุรกิจไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ย่อมต้องการข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจอีกมากมายที่ธุรกิจ ยังเปิดเผยไม่เพียงพอ ทั้งข่าวสารข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งข้อมูลทางการเงิน (Financial Information) และทางด้านอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเงิน (Non - Financial Information) ซึ่งนักบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงกับระบบข่าวสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด

1. ความหมายรวมถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม การบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting) เป็นการบัญชีทางเลือกใหม่หรือแนวคิดใหม่ที่นักบัญชีทั่วโลกให้ความสนใจเป็นอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาและได้มีความพยายามเพื่อจะผลักดันให้มีการนำไปใช้เช่นเดียวกับหลักการบัญชีอื่น ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากการบัญชีสิ่งแวดล้อมได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทหรือหน่วยงานมากขึ้น เรื่องมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมได้ส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างมากต่อเศรษฐกิจสังคมและการเมืองทั่วโลก ดังนั้นหน่วยงานระดับประเทศและระหว่างประเทศ จึงมีความพยายามเพิ่มมาตรการเพื่อรักษาสีงแวดล้อม รวมทั้งลดและป้องกัน ตลอดจนบรรเทาผลกระทบจากมลภาวะ ซึ่งส่งผลให้มีแนวโน้มที่บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสังคมเกี่ยวกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม โครงการที่ดำเนินการอยู่ รวมถึงต้นทุนและประโยชน์เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และโครงการดังกล่าวตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม (ผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์, 2542, หน้า 279-290) นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายคนได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม ดังนี้

การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการพยายามพัฒนาคิดค้นมาตรการในการวัดผลการดำเนินงานของบริษัท (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547, หน้า 1) ระบุรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากระบบบัญชีแบบเดิมออกมาให้ได้ ตลอดจนการวัดมูลค่า การรับรู้และการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินรายงานในรูปแบบใหม่ เพื่อใช้ทั้งภายในและภายนอกบริษัท โดยทั่วไปการบัญชีสิ่งแวดล้อมจะครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้ การรับรู้และวัดมูลค่าต้นทุน และหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การบัญชีสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ต้นทุนในเรื่องสำคัญ ๆ การประเมินการลงทุนโดยพิจารณาปัจจัยสิ่งแวดล้อมการวิเคราะห์ต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาการบัญชีโดยการนำเสนอข้อมูลด้านสินทรัพย์ หนี้สินและต้นทุนในด้านนิเวศวิทยาที่ไม่เป็นตัวเงิน

การบัญชีสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพยายามหามาตรการเพื่อแสดงสารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบและผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทธุรกิจออกมาในรูปของรายงานทางการเงิน (สุพรรณิ จันทะเกิด, 2550, หน้า 24) เนื้อหาจะครอบคลุมถึงการรับรู้และการวัดมูลค่าต้นทุนหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการระบุเกี่ยวกับการรับรู้ต้นทุนเพื่อสิ่งแวดล้อม การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ค่าชดเชย การวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูล

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าการบัญชีสิ่งแวดล้อม หมายถึง การแสดงสารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมของบริษัทธุรกิจและผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท ธุรกิจความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อเสนอต่อบุคคลทั้งภายในและภายนอกบริษัท โดยเนื้อหาจะครอบคลุม ถึงการรับรู้และการวัดมูลค่าต้นทุน หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการระบุ

เกี่ยวกับการรับรู้ต้นทุนเพื่อสิ่งแวดล้อม การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ค่าชดเชย การวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและ การเปิดเผยข้อมูล

วัตถุประสงค์สำคัญของการบัญชีสิ่งแวดล้อม คือ การวิเคราะห์ ประมวลผล และจัดทำรายงานข้อมูล และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสิ่งแวดล้อม เสนอต่อผู้บริหารทุกระดับของบริษัท ซึ่งฝ่ายบริหารสามารถนำรายละเอียดดังกล่าวไปใช้ประโยชน์(ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 6) ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การออกแบบกระบวนการผลิตโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การจัดหาปัจจัยการผลิต การควบคุมต้นทุนการปฏิบัติงาน การปันส่วนต้นทุน การกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจโครงการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม การกำจัดของเสีย การบริหารเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ การวางแผนกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์วัฏจักรผลิตภัณฑ์ การประเมินต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวม

2. ลักษณะของการบัญชีสิ่งแวดล้อม เนื่องจากระบบบัญชีที่มีอยู่ในปัจจุบันแสดงเฉพาะรายการทางเศรษฐกิจที่สามารถวัดเป็นตัวเงินเท่านั้น ผู้ซึ่งบการเงินไม่ทราบข้อมูลการปฏิบัติงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสิ่งแวดล้อม เพราะตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (GAAP) นั้นไม่สามารถบันทึกรายการเหล่านี้ได้ แต่ในฐานะที่ระบบบัญชีเป็นระบบข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญของฝ่ายบริหารก็ควรจะเปิดเผยผลกระทบต่าง ๆ รวมทั้งผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของบริษัท เมื่อพิจารณา ระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดที่เสนอข้อมูล ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้ว สรุปได้ว่าระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมควรมี ดังนี้ (ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 3)

2.1 ระบบบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การรายงานต้นทุน และค่าใช้จ่ายดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการได้มา และใช้ไปของทรัพยากร การผลิตพลังงาน ภาวะหีบห่อ การนำวัสดุคืบและผลิตภัณฑ์ต่างๆ มาใช้ใหม่ ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาดินที่เสื่อมสภาพจากสารพิษและสิ่งปนเปื้อน ค่าใช้จ่ายทางกฎหมาย และภาระหนี้สินต่าง ๆ ที่บริษัท ต้องจ่ายในปัจจุบัน

2.2 ระบบบัญชีที่สามารถระบุถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อาจทำลายภาพพจน์หรือชื่อเสียงของบริษัทหากฝ่ายบริหารได้ทราบรายละเอียดสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา การจัดให้มีการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Investment Project) นำไปสู่การวิเคราะห์และประเมินโครงการลงทุน (Investment Appraisal หรือ Capital Expenditure Analysis) มีการพิจารณารายได้ ต้นทุน อัตราส่วนลด และอัตราความเสี่ยงในระยะเวลาต่าง ๆ รวมทั้งประเมินค่าสินทรัพย์และภาระหนี้สินที่ไม่แน่นอนในอนาคต

2.3 ระบบบัญชีที่สามารถพยากรณ์หรือคาดคะเนผลกระทบของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อธุรกิจในอนาคตทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความพร้อมการปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ

กฎระเบียบ และข้อบังคับของประเทศ หรือบริษัทด้านสิ่งแวดล้อมระดับโลก รวมทั้งสามารถเผชิญปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อม ด้านการลงทุนในทรัพย์สินต่าง ๆ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และหรือภาระหนี้สินใดที่อาจจะเกิดขึ้น ในอนาคต

2.4 พิจารณาปรับเปลี่ยนวิธีการเปิดเผยข้อมูล และการจัดทำงานการเงินประจำปี เสนอต่อหน่วยงานภายนอกเนื่องจากนักบัญชีส่วนใหญ่ยึดติดกับแนวคิดวิธีปฏิบัติและกฎเกณฑ์ ทางการบัญชีมากเกินไป จนไม่สามารถที่จะให้ข้อมูลที่แสดงสถานการณ์จริงของบริษัทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้

2.5 การพัฒนาระบบข้อมูลทางการบัญชีและสารสนเทศต่อเนื่องทันเหตุการณ์ และนักบัญชีให้ความสนใจในการติดตามและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น ปริมาณของสารพิษหรือสิ่งปนเปื้อน รวมถึงอัตราการแพร่กระจายของมลภาวะ ทั้งใน ดิน น้ำ และชั้นบรรยากาศ เป็นต้น นำเสนอประกอบในงบการเงินเสนอต่อฝ่ายบริหารภายในและหน่วยงานภายนอก

3. ประเภทของการบัญชีสิ่งแวดล้อม เนื่องจากความแตกต่างในกฎหมายและข้อบังคับของนานาประเทศในปัจจุบันบาง ประเทศบังคับให้ธุรกิจต้องเปิดเผยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการดำเนินงาน แต่บางประเทศไม่กำหนดเป็นข้อบังคับและกฎระเบียบโดยเฉพาะ แต่เมื่อใดก็ตามที่บริษัทได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อ สิ่งแวดล้อมก็จะต้องจ่ายค่าปรับและเงินชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากนอกจากนี้สถาบัน การบัญชีและบริษัทอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ได้ทำการวิจัยหาแนวคิด หลักการและวิธีรายงานทางการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เกิดการ พิจารณาการบัญชีได้หลายประเภท ดังนี้ (ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 4)

3.1 การบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านมุมมองของบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Accounting) เป็นการบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ทั้งที่นำกลับมาใช้ได้ (Renewable) และนำกลับมาใช้ไม่ได้ (Nonrenewable) ต่อสาธารณชนโดยทั่วไปใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross National Product: GDP) เป็นตัวชี้วัดสถานะเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมของประเทศโดยรวม การวิจัยการบัญชีสิ่งแวดล้อมในมุมมองนี้ จึงเน้นเนื้อหาหนักไปทางเศรษฐศาสตร์มากกว่าทางการบัญชี

3.2 การบัญชีสิ่งแวดล้อมในมุมมองด้านการเงิน (Financial Accounting) เป็นการบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน การค้อยค่าของสินทรัพย์ ภาระหนี้สินของธุรกิจที่มาจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานการเงินที่เสนอต่อบุคคล และหน่วยงานภายนอก โดยการเปิดเผยข้อมูล

ดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของประเทศที่ธุรกิจนั้นตั้งอยู่ และตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีสากล (International Accounting)

3.3 การบัญชีสิ่งแวดล้อมในมุมมองด้านการบริหาร (Management Accounting) เป็นการบัญชีที่ระบุ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินเสนอผู้บริหารทุกระดับภายในบริษัท เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำข้อมูลเป็นเครื่องมือ ในการบริหารสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดระบบด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม มีสถาบันวิชาชีพทางการบัญชี หน่วยงานราชการและบริษัทระดับโลก เช่น บริษัทสหประชาชาติกำหนดหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อม และการจัดทำรายงานสำหรับธุรกิจเป็นแนวปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งองค์การสหประชาชาติ จัดตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยมาตรฐานสากลการบัญชีและการรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts On International Standards of Accounting and Reporting : ISAR) สนับสนุนในการจัดทำมาตรฐานการบัญชีและการรายงานให้เป็นในรูปแบบเดียวกัน เพื่อประโยชน์ต่อการเปรียบเทียบให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการค้าและการลงทุนเสนอแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมดังนี้ (กลุ่มพัฒนาระบบและมาตรฐานวิชาชีพ, 2542, หน้า 7-8)

1. การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (Environment Cost Recognition) การรับรู้รายการ หมายถึง การรวมรายการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบดุลและงบกำไรขาดทุนด้วยตัวอักษรและจำนวนเงินพร้อมกับรวมจำนวนเงินนั้นในยอดรวมของงบการเงินดังกล่าว หากรายการนั้นเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบ และเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการตามเงื่อนไขทุกข้อ ดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นไปค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากบริษัท

1.2 รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือดังนั้น การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมจึงควรรับรู้ในงวดบัญชีที่เกิดขึ้นทันที หากต้นทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่จะรับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ควรบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนและทยอยตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย โดยแสดงไว้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลางวดปัจจุบันและในอนาคตตามความเหมาะสม หรือต้องบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนทันทีในงบกำไรขาดทุน ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับต้นทุนสิ่งแวดล้อม คือ ควรรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้นครั้งเดียว หรือบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนและทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบันและอนาคตตามความเหมาะสม ต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่ควรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้นทันที

1.3 การรับรู้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ควรรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลง การลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินโดยที่บริษัทสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ การรับรู้ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือส่วนที่ลดลงของสินทรัพย์ บริษัทควรรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตนั้นไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินอีกต่อไป โดยต้นทุนสิ่งแวดล้อมมักไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคตหรือไม่สัมพันธ์กับประโยชน์ในอนาคตที่จะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน เช่น การขจัดของเสีย การทำความสะอาดและความเสียหายที่บริษัทรายงานในงวดบัญชีก่อน ค่าใช้จ่ายจากการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ค่าตรวจสอบ ค่าปรับจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมรวมทั้งค่าชดเชยความเสียหายต่อบุคคลที่สามารถจากความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งพิจารณาได้ว่าเป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อม แต่เป็นต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต ต้นทุนดังกล่าวให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนได้ทันที ในบางกรณีต้นทุนสิ่งแวดล้อมอาจมีความสัมพันธ์ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีก่อน เช่น ความเสียหายต่อสินทรัพย์ที่เกิดก่อนการรวมบริษัทต้นทุนในการกำจัดสิ่งปนเปื้อนของสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในงวดบัญชี โดยทั่วไปไม่ถือเป็นการปรับปรุงค่าใช้จ่ายของงวดเว้นแต่กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี หรือแก้ไขข้อผิดพลาดที่สำคัญต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่ควรบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและการรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts On International Standards of Accounting and Reporting: ISAR) กำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม เป็นรายจ่ายฝ่ายทุนหรือสินทรัพย์ รายการทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของงบการเงิน และรายการนั้นเข้าเกณฑ์ของการรับรู้รายการทางบัญชีแม่บทการบัญชี ได้ให้นิยามของสินทรัพย์และหลักในการรับรู้สินทรัพย์เข้าสู่บริษัท สินทรัพย์ หมายถึงทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของบริษัท เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งบริษัทคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต และควรรับรู้สินทรัพย์เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจะเข้าสู่บริษัท และสินทรัพย์นี้มีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ หากต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในงวดเป็นไปตามนิยามศัพท์หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น มิใช่เพื่อเหตุผลของความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยลดหรือป้องกัน มลภาวะสิ่งแวดล้อม รักษาสิ่งแวดล้อมในอนาคต ควรรับรู้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุนและทยอยตัดบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง

วิธีการปฏิบัติอื่น ๆ เช่น การวัดมูลค่าเริ่มแรก การตีราคาใหม่การทบทวนอายุการใช้งานวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาตาม ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วย สรุปได้ว่าต้นทุนสำหรับสิ่งแวดล้อมจะถูกบันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ต่อเมื่อเพิ่มความสามารถในการผลิตหรือปรับปรุงความปลอดภัยหรือประสิทธิภาพ ของสินทรัพย์อื่น ๆ ที่บริษัทเป็นเจ้าของ ลดหรือป้องกันไม่ให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากผลของการดำเนินงานในอนาคตของบริษัท เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กรณีที่ต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่บันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน มีความเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์อื่นและสามารถระบุหรือแยกประโยชน์ในอนาคตของต้นทุนสิ่งแวดล้อมได้ ในอนาคตของต้นทุนอาจเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทต้องรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม โดยแสดงรวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ แต่ไม่ต้องรับรู้เป็นรายการแยกต่างหาก ทั้งนี้บริษัทต้องทดสอบการด้วยค่าของสินทรัพย์ว่าราคาตามบัญชีสูงกว่า มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์กรณีที่ดินที่รับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนเป็นรายการแยกต่างหาก กรณีที่รวมต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ด้วย เช่น การจ่ายค่าปรับปรุง โรงงานเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจ่ายค่าก่อสร้างระบบกำจัดมลพิษ เป็นต้น

2. การรับรู้และวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Liabilities Recognition and Measurement) แม้บทการบัญชีให้นิยามหนี้สินและหลักเกณฑ์ในการรับรู้หนี้สิน ดังนี้ (สมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2543 หน้า 17) หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของบริษัทภาระผูกพันเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต การชำระภาระผูกพันคาดว่าจะส่งผลให้บริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและหนี้สินควรรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรจะออกจากบริษัทเพื่อชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน และเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ บริษัทไม่ต้องรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน หากคู่สัญญายังมีได้ปฏิบัติตามภาระผูกพันในสัญญา แต่ในบางกรณีภาระผูกพันดังกล่าวอาจเป็นหนี้สินตามคำนิยามและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการซึ่งบริษัทควรรับรู้ในงบดุลเมื่อเข้าตามเกณฑ์การรับรู้ ในกรณีนี้การรับรู้หนี้สินอาจทำให้เกิดการรับรู้สินทรัพย์หรือค่าใช้จ่ายในเวลาเดียวกัน ภาระผูกพันในปัจจุบันต้องแยกออกจากภาระผูกพันในอนาคตอย่างชัดเจน การที่ฝ่ายบริหารของบริษัทเพียงแต่ตัดสินใจที่จะจัดหาสินทรัพย์ ไม่ถือว่าเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันเกิดขึ้น แล้วภาระผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่อบริษัทได้รับมอบสินทรัพย์หรือเมื่อได้ทำสัญญาจัดหาสินทรัพย์ที่มีอายุยกเลิกได้ ในกรณีหลังลักษณะของสัญญาที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ก่อให้เกิดผลเสียหายทางเศรษฐกิจและต่อบริษัทหากบริษัทไม่ปฏิบัติตามสัญญา ตัวอย่างเช่น บริษัท

ต้องจ่ายค่าปรับเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นผลทำให้บริษัทอาจหลีกเลี่ยงการสูญเสียทรัพยากรไปให้คู่สัญญาได้ รายงานสรุปจากการประชุม The Intergovernmental Working Group of Experts On International Standards of Accounting and Reporting (ISAR) ให้ความหมายของภาระข้อผูกพันดังนี้

2.1 ภาระผูกพัน หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบที่มีเงื่อนไขต้องชำระต่อบุคคลอื่น โดยการโอนหรือใช้สินทรัพย์ในอนาคต มีเงื่อนไขการให้บริการหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นเชิงเศรษฐกิจ ตามวันที่พิจารณาหรือกำหนด หรือตามการเกิดของเหตุการณ์ที่ระบุไว้ตามข้อเรียกร้อง ภาระผูกพันตามกฎหมาย หมายถึง ภาระผูกพันที่มีพื้นฐานมาจากกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลง การกำหนดภาระผูกพันสามารถสร้างขึ้นได้จากข้อเท็จจริงในสถานการณ์ที่เจาะจง หรือเกิดจากข้อพิจารณาด้านจรรยาบรรณหรือจริยธรรมที่บริษัทไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การประมาณการหนี้สินหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่บริษัทควรบันทึกบัญชีรับรู้ประมาณการหนี้สินเป็น หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินได้ เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ บริษัทมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีตไม่ว่าภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমানเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อบริษัทเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.2 หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม รับรู้เมื่อมีภาระผูกพันที่ก่อให้เกิดต้นทุนสิ่งแวดล้อมของบริษัท รวมถึงภาระข้อผูกพันทางกฎหมาย ภาระข้อผูกพันที่บริษัทกำหนดขึ้น หรือภาระข้อผูกพันที่เกิดจากแนวคิดทางคุณธรรมและจริยธรรม เช่น บริษัทอาจกำหนดนโยบายให้มีการจัดมลภาวะในระดับมาตรฐานที่สูงกว่าระดับที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือสัญญาที่ฝ่ายบริหารของบริษัทจัดทำขึ้นที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมและในเวลาต่อมาฝ่ายบริหารไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในงบการเงิน รวมถึงเหตุผลที่ฝ่ายบริหารของบริษัทไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้สัญญาด้วย นอกจากนี้ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงสภาพหรือเปิดสถานที่ หรือการเคลื่อนย้ายสินทรัพย์ถาวรที่อยู่ภายใต้ภาระข้อผูกพันของบริษัทควรรับรู้เป็นหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อระบุได้ว่าบริษัทต้องรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพ การเปิดสถานที่หรือการเคลื่อนย้ายดังกล่าวในอนาคต กรณีที่ต้นทุนที่ต้องรับผิดชอบเมื่อเลิกโครงการมีจำนวนมาก บริษัทอาจเลือกกระจายต้นทุนดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงระยะเวลาในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องการวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม แม้บทการบัญชี ให้ความหมายของการวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน คือ การกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงิน เพื่อรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน โดยเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดค่าในสัดส่วนที่แตกต่างกันและใน

ลักษณะที่ไม่เหมือนกันดังต่อไปนี้ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2543, หน้า 27-28)

1) ราคาทุนเดิม หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไป หรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งทีนำไปแลกเปลี่ยนมา เวลาที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์ และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพัน บันทึกด้วยจำนวนเงินสด หรือ รายการเทียบเท่าเงินสด ที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สิน จากการดำเนินงานตามปกติของบริษัท เช่น ภาษีเงินได้

2) ราคาทุนปัจจุบัน หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสด รายการเทียบเท่า เงินสดที่ต้องจ่ายในขณะนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ชนิดเดียวกันสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน และการแสดงหนี้สินด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องใช้ชำระภาระข้อผูกพันในขณะนั้น

3) มูลค่าที่จะได้รับ หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสด รายการเทียบเท่าเงินสดที่อาจได้มา หากบริษัทขายสินทรัพย์โดยมิใช่การบังคับขายและการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่ต้องจ่ายคืนหรือด้วยจำนวนเงินสด หรือ รายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ

4) มูลค่าปัจจุบัน หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิ ในอนาคตซึ่งคาดว่าจะได้รับในการดำเนินงานตามปกติของบริษัท และการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายในการชำระหนี้สินภายใต้การดำเนินงานตามปกติของบริษัทดังนั้น เพื่อให้เข้าหลักเกณฑ์ในการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทต้อง ประเมินการหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมโดยใช้ประมาณการที่ดีที่สุด โดยที่บริษัทจะต้องเปิดเผย

2.3 รายละเอียดวิธีการที่ใช้ในการประมาณการในหมายเหตุประกอบงบการเงิน บริษัทที่ไม่สามารถประมาณการหนี้สินดังกล่าวได้ บริษัทต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงและเหตุผลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน บางสถานการณ์เป็นการยากที่จะพิจารณาประมาณการหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ขอบเขตและชนิดความอันตรายต่อสถานที่ ขอบเขตของเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ แต่บริษัทสามารถประมาณ “ขอบเขตของความสูญเสีย” ให้ใช้ประมาณการหนี้สินที่ดีที่สุดในช่วงของการสูญเสียนั้น หากบริษัทไม่สามารถพิจารณาหาประมาณการที่ดีที่สุดได้ บริษัทต้องรับรู้ประมาณการหนี้สินขั้นต่ำสุดเป็นอย่างน้อย และในกรณี ที่เกิดขึ้นน้อยมาก การจัดทำประมาณการหนี้สินควรเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินส่วนหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่สามารถกำหนดในระยะเวลาอันใกล้ ควรวัดมูลค่าหนี้สิน

ด้วยมูลค่าปัจจุบันการประมาณค่าใช้จ่ายในอนาคตที่จำเป็นต้องมี โดยอยู่บนพื้นฐานปัจจุบันของต้นทุนในการดำเนินการตามกิจกรรมที่ต้องมีรวมทั้งกฎหมายและข้อกำหนดอื่นที่มีอยู่ การวัดมูลค่าหนี้สินด้วยต้นทุนปัจจุบัน ควรพิจารณาถึงการยอมรับสำหรับต้นทุนที่รับผิดชอบในระยะยาว ให้ใช้การคาดคะเนค่าใช้จ่ายในอนาคตตามระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสามารถนำมาใช้ได้ โดยต้องเปิดเผยวิธีการที่ใช้ กรณีที่ใช้วิธีการตั้งค่าเพื่อจำนวนเงินที่ใช้ประมาณการของค่าเพื่อที่จำเป็นทั้งหมดต้องครอบคลุมต้นทุนที่รับผิดชอบในระยะยาวต้องนำมาเปิดเผย เมื่อบริษัทคาดการณ์ว่าจะต้องใช้เวลาในการชำระคืนหนี้สิน บริษัทต้องนำเสนอวิธีการวัดมูลค่าหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนของการซ่อมแซมหน่วยงานสนาม หรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินหน่วยงานสนาม (สุกมิตร เตชะมนตรีกุล, 2542, หน้า 297) วิธีมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) วิธีราคาทุนปัจจุบัน (Current Value) วิธีเพื่อค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

การคำนวณตามวิธีมูลค่าปัจจุบันและราคาทุนปัจจุบัน บริษัทต้องคำนวณประมาณการต้นทุนที่ใช้ในการซ่อมแซมหน่วยงานสนาม หรือการปิดหน่วยงานสนาม หรือการขนย้ายทรัพย์สินออกจากหน่วยงานสนาม (ประมาณการจากต้นทุนที่ต้องใช้ในปัจจุบัน) จากเงื่อนไข และข้อกำหนดทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน หากคำนวณตามวิธีต้นทุนปัจจุบัน จำนวนที่ประมาณนี้คือหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อม แต่หากคำนวณตามวิธีมูลค่าปัจจุบันการวัดมูลค่าหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อม วัดจากมูลค่าปัจจุบันของการประมาณการกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตที่กำหนดตามภาระผูกพัน การตั้งค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต้องตั้งจากประมาณการกระแสเงินสดจ่ายที่จำเป็นในอนาคตมากกว่าที่ตั้งจากจำนวนที่จำเป็น ในปัจจุบันในการใช้วิธีมูลค่าปัจจุบัน จะต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับค่าของเงินที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลา และองค์ประกอบที่อาจมีผลกระทบต่อจังหวะเวลา และจำนวนของประมาณการกระแสเงินสดตามภาระผูกพันแม้องค์ประกอบดังกล่าวนั้นช่วยประมาณการผลที่ได้จากเหตุการณ์ในอนาคต แต่ทำให้เกิดความไม่แน่นอนด้วยเหตุนี้ จึงเห็นความน่าเชื่อถือของวิธีมูลค่าปัจจุบันไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการรับรู้หนี้สินในงบการเงิน แต่วิธีราคาทุนปัจจุบันเป็นวิธีที่น่าเชื่อถือมากกว่า เนื่องจากไม่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต

การวัดหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมตามวิธีมูลค่าปัจจุบันอัตราคิดลด โดยใช้การวัดมูลค่าปัจจุบันเป็นอัตราที่ไม่มีความเสี่ยง ตัวอย่างเช่น อัตราที่ใช้กับหลักทรัพย์รัฐบาลที่มีเงื่อนไขคล้ายกัน บริษัทจะต้องพิจารณากันเงินสำรองสำหรับเทคโนโลยีที่คาดว่าจะนำมาใช้ในประโยชน์อันใกล้ แต่ไม่ต้องกันเงินสำรอง สำหรับเทคโนโลยีที่ยังไม่มีความต้องการใช้ในเวลานี้ใกล้ ต้องพิจารณาเงินเพื่อที่คาดว่าจะมีขึ้นและมีผลกระทบต่อต้นทุนที่จะเกิดขึ้นนอกจากนี้บริษัทต้องสอบทานจำนวนหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทุก ๆ ปี และปรับรายการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ในสมมติฐานที่

ใช้ในการคำนวณหาประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวัดมูลค่าของ ภาระผูกพันใหม่หรือที่เพิ่มเติมจะต้องวัดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรอบบัญชีที่ภาระผูกพันนั้นเกิดขึ้น

3. การบันทึกรับรู้ค่าชดเชย (Compensatory Payment) ค่าชดเชยหรือรายจ่ายที่ได้รับคืนจากบุคคลที่สามไม่ควรแสดงโดยหักกลับกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมแยกรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์ต่างหาก เว้นแต่จะมีสิทธิ์ตามกฎหมายให้นำมาหักกลับได้ หากแสดงจำนวนที่หักกลับเนื่องจากสิทธิตามกฎหมายควรมีการเปิดเผยจำนวนเงิน รวมทั้งหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และค่าชดเชยทั้งนี้ส่วนมากบริษัทจะแสดงความรับผิดชอบเบื้องต้นของหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหมด แต่หากบุคคลที่สามไม่จ่ายชดเชยไม่ว่าเหตุผลใดๆ บริษัทต้องบันทึกเป็นต้นทุนเต็มทั้งจำนวน ยกเว้นกรณีบริษัทไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนที่บุคคลที่สามกระทำให้เกิดความเสียหาย บริษัทจะบันทึกเป็นหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเฉพาะส่วนที่เป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อมของบริษัท ส่วนมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องหรือเศษซากจะไม่นำมาหักกลับกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเพราะโดยปกติสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด ราคาซากจะถูกนำไปพิจารณาหักจากราคาทุนเพื่อคิดค่าเสื่อมราคา ซึ่งหากนำมูลค่าซากมาหักกลับกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมจะเป็นการลดจำนวนหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมด้วยซ้ำอีกครั้ง

4. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญต่อการให้ความชัดเจนหรือเป็นการอธิบายเพิ่มเติมรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุน อาจมีการแสดงไว้ในงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในบางกรณีอาจเปิดเผยไว้เป็นรายงานโดยแยกต่างหากเป็นการเฉพาะจากงบการเงิน ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นการสะท้อน ถึงให้เห็นทัศนคติความรับผิดชอบต่อสังคมที่เป็นวัตถุประสงค์อันชอบธรรมของธุรกิจ การเปิดเผยดังกล่าวเป็นความพยายามที่ให้ข้อมูลนอกเหนือจากข้อมูลในงบการเงินตามปกติ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอาจนำเสนอและเปิดเผยโดยการที่มีผลบังคับทางกฎหมาย หรือโดยความสมัครใจของบริษัท การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมพิจารณา ดังนี้ (ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล, 2542, หน้า 301-303)

4.1 ต้นทุนสิ่งแวดล้อม การแสดงไว้ในงบการเงินหรือสิ่งที่ควรเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ได้แก่ ประเภทของรายการที่พิจารณาให้เป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นได้หลายวิธี ต้นทุนอาจเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในขณะที่ช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้วย รายการที่รวมอยู่ในต้นทุนสิ่งแวดล้อม สิ่งที่จะต้องพิจารณาคืออะไรบ้างที่ควรรวมเป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อม อาจเลือกรวมเฉพาะต้นทุนทั้งหมดที่สามารถเจาะจงได้ หรือเลือกการปันส่วนโดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวก็ได้ จำนวนของต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่หักออกจากรายได้ ต้นทุนที่แยกประเภท ต้นทุนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานและต้นทุนที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ต้นทุนที่แยกตาม

ลักษณะ ขนาดของธุรกิจ ประเภทของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ประเภทของรายการที่ระบุไว้ เช่น การรักษาสภาพน้ำ การรักษาสภาพอากาศ สภาพของเสีย การกำจัดของเสียที่เป็นของแข็ง การปรับสภาพสถานที่การแก้ไขบำบัดการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ ตลอดจนการวิเคราะห์การปฏิบัติตามการควบคุม เปิดเผยต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นและเป็นผลมาจากโทษปรับ และโทษของการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่มีต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการชดเชยค่าความเสียหายที่เกิดจากการสูญเสีย หรือบาดเจ็บที่มีสาเหตุมาจากความเสียหาย และมลพิษทางสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคคลที่สาม เป็นรายการแยกต่างหากเนื่องจากค่าปรับการถูกลงโทษ การชดเชยมีความแตกต่างไปจากต้นทุนสิ่งแวดล้อมชนิดต่าง ๆ เพราะไม่ได้ให้ประโยชน์หรือผลตอบแทนต่อบริษัท ต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่บันทึกรายการพิเศษแยกต่างหาก

4.2 หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การแสดงรายการไว้ในงบการเงินหรือสิ่งที่ควรเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ได้แก่ เปิดเผยหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการวัดค่าของหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (วิธีมูลค่าปัจจุบัน หรือวิธีราคาทุนปัจจุบัน) ประเภทของหนี้สิน คำอธิบายย่อๆ เกี่ยวกับประเภทของหนี้สิน คำชี้แจงเกี่ยวกับเวลา และเงื่อนไขของการชำระคืนเมื่อมีความไม่แน่นอนอย่างเป็นสาระสำคัญต่อจำนวนของหนี้สิน หรือเวลาที่จะชำระคืนบริษัทจะต้องเปิดเผยข้อมูลข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการวัดค่าที่มีสาระสำคัญ และเกี่ยวข้องกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และระดับความเป็นไปได้ของผลที่จะเกิดขึ้น หากบริษัทใช้วิธีมูลค่าปัจจุบันในการวัดค่า บริษัทจะต้องเปิดเผยข้อสมมติฐานทั้งหมด ที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดจ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่รับรู้อยู่ในงบการเงินแล้ว โดยจะต้องรวมถึง ประมาณการต้นทุนปัจจุบันของการตั้งหนี้สิน ประมาณการอัตราเงินเฟ้อระยะยาวในการคำนวณหนี้สิน ประมาณการต้นทุนที่จะต้องชำระคืนในอนาคตอัตราคิดลด

4.3 นโยบายทางการบัญชีใดที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินและต้นทุนสิ่งแวดล้อม ควรต้องเปิดเผยไว้ด้วยในเรื่องรายการที่ถือเป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อม การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนหรือค่าใช้จ่าย วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิ่งแวดล้อมหลักเกณฑ์และวิธีในการปรับปรุงต้นทุนสิ่งแวดล้อมของงวดบัญชีก่อน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี หรือการแก้ไขข้อผิดพลาดที่สำคัญ หลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีคิดมูลค่าของหนี้สินสิ่งแวดล้อม หนี้สินที่เกิดขึ้นในงวดปัจจุบันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการตั้งสำรองเพื่อหนี้ที่อาจจะเกิดขึ้น หลักเกณฑ์ที่บริษัทใช้ในการประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม การด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าของสินทรัพย์ด้านสิ่งแวดล้อมที่บันทึกสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน เป็นผลให้สินทรัพย์ดังกล่าวต้องทดสอบถึงความด้อยค่าและความเหมาะสมของการปรับมูลค่าหลักเกณฑ์ ในการบันทึกรายการ

ค่าปกติของบริษัทเป็นรายการค้าด้านสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย วิธีการนำเสนอรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินและต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่ควรเปิดเผย ได้แก่ ลักษณะหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและต้นทุนที่ได้รับรู้อยู่ในงบการเงิน รวมถึงคำอธิบายโดยย่อเกี่ยวกับความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม กฎหมายหรือข้อบังคับที่กำหนดให้มีการแก้ไขสิ่งแวดล้อมและกฎหมายหรือเทคโนโลยีปัจจุบัน ที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง สมเหตุสมผลและมีผลกระทบต่อจำนวนที่ได้ตั้งไว้ ประเภทของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและอุตสาหกรรมของบริษัท นโยบายเป็นทางการและแผนงานที่บริษัทนำมาปรับใช้ หากไม่มีนโยบายหรือแผนงานบริษัทต้องกล่าวถึงข้อเท็จจริง การปรับปรุงส่วนสำคัญต่าง ๆ ของบริษัทที่กระทำตั้งแต่เริ่มมีนโยบายหรือตลอดระยะเวลาห้าปีที่ผ่านมาแล้วแต่ระยะใดจะสั้นกว่า ขอบเขตของมาตรการป้องกันสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการตาม ข้อบังคับของราชการและขอบเขตของข้อกำหนดของทางราชการที่บริษัทได้กระทำจนสำเร็จ เช่น ตารางเวลาของการลดปริมาณของของเสียที่ปล่อยออกจากโรงงาน การดำเนินงานใด ๆ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายเพื่อสิ่งแวดล้อม บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายให้แก่รัฐบาล เช่น ค่าสัมปทาน และภาษี โดยจะต้องเป็นไปตามมาตรการของการป้องกันสิ่งแวดล้อม ลำดับขั้นของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านหนี้สินสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ด้านนโยบายการบัญชี

4.5 ลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมการเปิดเผยข้อมูลจะช่วยให้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทแนวทางการบัญชี โดยมีความหมายของการเปิดเผยข้อมูล ไว้ว่า การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง ขบวนการทั้งหมดในรายงานข้อมูลให้ผู้ใช้งบการเงินข้อมูลที่ต้องครบถ้วน เชื่อได้ (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปะพร ศรีจันทพร, 2547, หน้า 513) ให้ความหมายไว้ว่าการเปิดเผยข้อมูล หมายถึงรูปแบบการจัดการรายการ และข้อมูลในงบการเงินหมายเหตุประกอบงบการเงิน คำศัพท์ที่ใช้ในการแยกประเภทรายการ เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่ารายการและเหตุการณ์ทางการบัญชีรวมทั้งนโยบายบัญชี

4.6 การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึงกระบวนการเสนอรายงานข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณตามมาตรฐานการบัญชี หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลการแสดงผลการแสดงผลรูปแบบการจัดการรายการ คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการคำนวณและรายละเอียดประกอบการ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ข้อมูลที่ต้องครบถ้วนเชื่อถือได้ การเปิดเผยข้อมูล ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชสาขาวิทยาการจัดการ, 2544, หน้า 214) ข้อกำหนด (Requirement) เป็นลักษณะการเปิดเผยข้อมูลตามกฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐ ความสมัครใจ (Voluntary) การเปิดเผยมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินหรือไม่

และขึ้นอยู่กับต้นทุนการเปิดเผย ถ้าเปิดเผยข้อมูลจำนวนมากจะทำให้บริษัทต้องเสียต้นทุนสูง เช่น ต้นทุนในการเก็บรวบรวม ต้นทุนการจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งเป็นเอกสารที่เผยแพร่สู่สาธารณชน

5. หลักการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลตามที่จำเป็น โดยปกติบริษัทควรเปิดเผยข้อมูลโดยพิจารณา จากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลที่มีนัยสำคัญข้อมูลใดถือว่ามีนัยสำคัญ หากไม่แสดงข้อมูลนั้น มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจกับผู้ใช้ กล่าวคือการไม่แสดงรายการหรือไม่เปิดเผย ข้อมูลที่มีนัยสำคัญจะส่งผลให้การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผิดพลาดได้ บริษัทควรให้ความสำคัญ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่ารายการใดเปิดเผยตามที่มาตรฐานบัญชีกำหนดไว้และบริษัทไม่จำเป็นต้องเปิดเผยรายการที่ไม่มีนัยสำคัญ บริษัทแสดงรายการที่มีนัยสำคัญแต่ละรายการรายการเป็นรายการแยกต่างหาก ในงบการเงิน ส่วนรายการที่ไม่มีนัยสำคัญควรนำไปรวมกับรายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือ มีหน้าที่แบบเดียวกันโดยไม่จำเป็นต้องแยกรายการ บริษัทแสดงข้อมูลเปรียบเทียบทุกรายการที่มีนัยสำคัญในงบการเงินของงวด บัญชีปัจจุบัน หากมาตรฐานการบัญชีมิได้อนุญาตหรือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น บริษัทแสดงคำอธิบาย และการวิเคราะห์รายละเอียดของจำนวนเงินที่แสดง ในงบการเงิน และยกรวมถึงข้อมูลที่มาตามมาตรฐานการบัญชีกำหนดหรือสนับสนุนให้เปิดเผย

ความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเนื่องจากมลภาวะที่มีต่อสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคม และการเมืองทั่วโลก หน่วยงานระดับประเทศและระหว่างประเทศจึงมีความหมายที่จะเพิ่มมาตรการเพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อมรวมทั้งลดและป้องกันตลอดจนบรรเทาผลกระทบจากมลภาวะ ซึ่งส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่บริษัทจะต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสังคมเกี่ยวกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (ผ่องพรรณ เจริญวิริยะพันธ์, 2542, หน้า 280) ตลอดจนการเปิดเผยกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อแสดงถึงความเอาใจใส่และตระหนักในปัญหาดังกล่าวควบคู่ไปกับการทำธุรกิจ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวมักเป็นเรื่องที่ผู้ลงทุนตระหนักและให้ความสนใจ การบัญชีและรายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญและจำเป็นเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท เนื่องจากการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมนั้นกระทบต่อสถานภาพของงบการเงินของผู้ลงทุน เข้าห็นี้ รัฐบาล และสาธารณชน โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจะช่วยในการประเมินสภาพทาง การเงินและความเสี่ยงของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นบริษัทที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพซึ่งจะลดความเสี่ยงทางการเงินในอนาคต เนื่องมาจากค่าใช้จ่ายและผลเสียหายทางด้านสิ่งแวดล้อมนอกจากนั้นยังทำให้เกิดผลประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ขวัญกำลังใจของพนักงาน ผลประโยชน์ด้านภาษีและค่าปรับ ต้นทุนการดำเนินงานที่สร้างชื่อเสียงให้บริษัทตลอดจนสามารถเพิ่มโอกาสในการแข่งขันทุกฝ่ายไม่ว่าจะ

เป็นผู้บริหาร พนักงานในบริษัท ลูกค้า เจ้าหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้บริษัทของตนดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (สำนักงานกำกับดูแลบริษัทกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์, 2543, 310)

บทบาทผู้บริหารกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญ คือการวางแผน ในการดำเนินงานของบริษัท ให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ ผู้บริหารต้องการคาดการณ์ว่ามีสิ่งใดที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจทั้งในทางบวกและลบ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ ทั้งในด้านต้นทุนที่เกิดขึ้นและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องของบริษัท ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงควรตระหนักว่าต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับบริษัท แม้ไม่มีกฎหมายบังคับ การบริหารงานโดยไม่พิจารณาถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อาจทำให้เกิดกำไรในระยะสั้น แต่ในระยะยาวอาจทำให้เกิดปัญหาและทำให้บริษัทขาดความยั่งยืน โดยแนวการปฏิบัติจะมีผลกระทบต่อบัญชีบริหาร เนื่องจากฝ่ายบริหารต้องพิจารณาให้ชัดเจนถึงต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้าของบริษัท เพื่อใช้ในการตัดสินใจผลิตและขายสินค้าดังกล่าวตลอดอายุของโครงการ ฝ่ายบริหารควรพิจารณาว่าต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อตัดสินใจของฝ่ายบริหารของบริษัทเป็นอย่างมาก (ศุภมิตร เดชะมนตรีกุล, 2542, หน้า 305-306)

1. เนื่องจากปัญหาและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากบริษัทมีผลต่อความมั่นคงของบริษัท หากขาดการวางแผนการจัดการเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม (ดวงมณี โกมารทัต, 2537, หน้า 193) ได้แก่การสอบทานด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ การกำหนดนโยบาย หรือวัตถุประสงค์ในการพัฒนาวิธีปฏิบัติงานให้อยู่ในแนวที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเมินวงจรชีวิตของสินค้า เพื่อพิจารณาผลกระทบของผลิตภัณฑ์กระบวนการหรือกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานกฎหมายข้อบังคับ และระเบียบที่ทางการหรือหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ จัดให้มีระบบการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมในธุรกิจของคู่ค้าจัดให้มีการประเมินสภาพแวดล้อม การตรวจสอบมลภาวะแหล่งน้ำ ดิน และบรรยากาศของโรงงานและบริเวณใกล้เคียง วางแผนการดำเนินงานเพื่อการลดปริมาณของเสีย จัดให้มีระบบการขจัดของเสียสารพิษ และสิ่งปนเปื้อนทุกชนิดอย่างถูกวิธี สนับสนุนให้มีการวิจัยพัฒนา และลงทุนในเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. การที่ผู้บริหารจะสามารถทำหน้าที่ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ดี ดังนั้นการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมเป็นหนทางหนึ่ง

ทำให้ผู้บริหารได้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นสำหรับการบริหารต้นทุนสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่รายงานผลการบริหารสิ่งแวดล้อมของบริษัท ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการบริหารการดำเนินงานและการกำหนดกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม โดยจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ดวงมณี โกมารทัต, 2541, หน้า 6) การปรับปรุงข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารสิ่งแวดล้อม การวางแผนธุรกิจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การคาดคะเนรายได้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การประมวลผลและจำแนกประเภทต้นทุนสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงวิธีการปันส่วนต้นทุนและการคำนวณต้นทุน สิ่งแวดล้อมเข้าผลิตภัณฑ์ การประเมินและวิเคราะห์โครงการลงทุน อันเนื่องจากการบริหารสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการบำบัดน้ำเสีย โครงการขจัดมลภาวะสารพิษ และของเสียอันตราย เป็นต้น การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้ประสิทธิภาพและเงินลงทุนภายหลังการปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมก่อนการตัดสินใจ ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบต่อต้นทุนสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงภัยทางการเงินเพื่อ นำไปวางแผนธุรกิจในระยะยาว จัดให้มีข้อมูลและการจัดทำรายงานที่สนับสนุน โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นตามข้อบังคับของทางราชการ หรือโครงการที่ธุรกิจดำเนินการโดยสมัครใจ จัดทำข้อมูลสารสนเทศและรายงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเสนอต่อ หน่วยงานที่ต้องการได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

นักบัญชีกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

นักบัญชีเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้าย คือ งบการเงิน ผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างดี รวมถึงต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างดี รวมถึงความรู้ในด้านบริหารธุรกิจและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงินอย่างเพียงพอ ในอดีตนักบัญชีไม่คิดว่าบริษัทเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัท เป็นกิจกรรมทางบัญชี และผลักภาระการรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้เป็นภาระของรัฐบาล มีผลให้สิ่งทีควรเป็นต้นทุนเอกชนที่มีโรงงานกลายเป็นต้นทุนของสังคม รัฐบาลต้องใช้งบประมาณที่มาจากประชาชน โดยรวมมารักษาสิ่งแวดล้อมให้ดี ต้นทุนของสินค้าที่มาจากบริษัทที่ทำลายสิ่งแวดล้อมต่ำกว่าทีควรจะเป็นเช่นนี้ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในสังคม ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องพัฒนาหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อมขึ้นมาใช้ในทางปฏิบัติเพื่อความถูกต้องและเหมาะสม (ประวิตร นิลสุวรรณกุล, 2540,

หน้า 328-329) เหตุผลที่นักบัญชีต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม 2 ประการ ดังนี้ (ศิลปพร ศรีจันเพชร และวิเชษฐ โรจนสุกาญจน, 2540, หน้า 326-327)

1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบเชิงการแข่งขันประสิทธิภาพด้านต้นทุน มูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทซึ่งเป็นเรื่องที่นักบัญชีต้องเข้ามามีบทบาทแทบทั้งสิ้น

2. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ควรนำมาตรวจสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันที่ประชาชนเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม ในบริษัท อย่างจริงจัง การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสิ่งแวดล้อมของบริษัท แม้ว่าการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักบัญชี แต่เป็นหนทางที่นักบัญชีอาจเข้าไปมีส่วนร่วมได้ และนักบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะและประสบการณ์เพื่อลดความเสี่ยงภัยด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท

3. นักบัญชีเข้ามาเกี่ยวข้องกับบริษัทที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแน่นอนว่านักบัญชี มีบทบาทและภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่างานของนักบัญชีการเงินและนักบัญชีบริหารที่ต้องเปลี่ยนแปลงไป (ศิลปพร ศรีจันเพชรและวิเชษฐ โรจนสุกาญจน, 2540, หน้า 358-359) ปกติผลงานที่ได้มักเป็นงบการเงินที่ใช้ได้สำหรับวัตถุประสงค์หลายอย่าง เรียกว่าเป็นงบการเงินสำหรับวัตถุประสงค์ทั่วไป เนื่องจากจัดทำขึ้นเพื่อให้บุคคลภายนอกที่ต้องการนำไปใช้ได้ทุกฝ่าย แต่ในการจัดทำบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้น งบแสดงฐานะการเงินต้องแยกสินทรัพย์และหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมออกต่างหากและสิ่งที่ยากสำหรับนักบัญชีสิ่งแวดล้อมคือการรับรู้การวัด การกำหนดมูลค่า ของต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้น การรับรู้ภาระหนี้สิน การพิจารณาถึงหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและการตั้งสำรอง ส่วนในการจัดทำงบกำไรขาดทุน มีรายการต้นทุนสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น โดยแสดงแยกต่างหากจากรายการปกติ ในการจัดทำรายงานประจำปีต้องเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมด้วยสำหรับนักบัญชีบริหาร ผลงานที่ออกมาตามปกติ คือ รายงานสำหรับฝ่ายบริหารเพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ วางแผน การติดตามผล และการควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัท ในส่วนของการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม

4. นักบัญชีบริหารมีส่วนสำคัญต่อการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรม ได้แก่การตัดสินใจระยะสั้นเกี่ยวกับต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม หนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การประเมินกลิ่นกรองบประมาณจ่ายลงทุน โดยนำความรู้ประสบการณ์ ทักษะทั่วไปด้านการบริหารมาประยุกต์กับเรื่องดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งท้าทายต่อนักบัญชีบริหารที่ต้องให้มีสาระสนเทศ และระบบการควบคุมต่าง ๆ โดยครอบคลุมทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากลักษณะ

ดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมอาจให้ข้อสังเกตทั่วไปแก่ผู้บริหาร แม้เป็นหน้าที่ภายในบริษัทแต่เป็นมุมมองจากภายนอก เป้าหมายพื้นฐานอีกประการหนึ่งคือ การแสวงหากระบวนการแปรสภาพทรัพยากรของบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยสรุปแล้วบัญชีบริหารครอบคลุมถึง แผนธุรกิจซึ่งรวมถึงต้นทุนใหม่ รายการเงินทุนและการประมาณการรายได้ การประเมินการลงทุนโดยพิจารณาด้านต้นทุนและประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ต้นทุนและประโยชน์ของการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ต้นทุน และโปรแกรมการปรับปรุงประสิทธิภาพ

5. นักบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบภายในควรเพิ่มการตรวจสอบสิ่งแวดล้อม โปรแกรมการตรวจสอบภายในของบริษัท การปฏิบัติการตรวจสอบแต่ละด้านขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและชนิดของความเสียหาย ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 8 เรื่อง ดังนี้ (ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล, 2542, หน้า 293-295) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ การตรวจสอบประเภทนี้ เป็นการตรวจสอบตามแนวทางตรวจสอบที่จัดทำขึ้นทั่ว ๆ ไป เกี่ยวข้องกับหลายประเด็น เช่น การสอบทานการดำเนินงานที่อาจกระทบต่ออากาศ น้ำ ที่ดิน และน้ำเสีย การตรวจสอบระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในประเทศสหรัฐอเมริกาบริษัทต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากการปฏิบัติที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นบริษัทเหล่านี้เริ่มที่จะมุ่งประเด็นที่คาดไว้ในอนาคตและสิ่งที่จะกระทบถึง การตรวจสอบรายการธุรกิจ เพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและหนี้สินที่ดินหรือสถานที่ก่อนการได้มา การตรวจสอบสถานที่ใช้กำจัด ใช้เก็บรักษาและใช้บำรุงรักษาวัตถุของเสียที่เป็นอันตรายบริษัทต่าง ๆ ซึ่งมีการผลิตและก่อให้เกิดของเสียที่เป็นอันตราย อาจต้องทำสัญญาอยู่กับบริษัทอื่น ๆ เพื่อให้ทำการเก็บรักษาการทำลายของเสียเหล่านี้ บริษัทยังคงต้องมีการรับภาระ

6. การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการบัญชีเฉพาะ (Special Area Accounting) กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานบริษัทต่อทรัพยากรทางการเงินที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัท เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบริษัทและสาธารณชน เนื่องจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองทั่วโลก หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ จึงมีความพยายามที่จะเพิ่มมาตรการเพื่อรักษาสีเขียวรวมทั้งรณรงค์ให้มีการลดและป้องกันตลอดจนการบรรเทา ผลกระทบจากมลภาวะต่าง ๆ จำเป็นต้องมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่จะรายงานผลการบริหารสิ่งแวดล้อมของบริษัทส่งผลให้มีแนวโน้มที่บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลต่อสังคมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และโครงการดังกล่าว ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่อ่อนไหวอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อความลับและความสามารถในการแข่งขันของบริษัทได้

7. เนื่องจากการบัญชีสิ่งแวดล้อม เป็นการนำเสนอข้อมูลเชิงเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับเป็นผลมาจากการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งในอดีตมาตรฐานไม่ได้กล่าวถึง ทำให้รายงานทางการเงินของธุรกิจไม่ได้นำเสนอข้อมูลต่อผู้ใช้งบการเงิน แต่ในปัจจุบันหน่วยงานและบริษัทต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเรียกร้องให้ธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสถาบันวิชาชีพการบัญชีในหลาย ๆ ประเทศพยายามให้มีการรับรู้รายการและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตามยังเป็นเรื่องใหม่และไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่จะนำเสนอในรูปแบบในระดับสากล เนื่องจากอุปสรรคต่าง ๆ ได้แก่ เสียค่าใช้จ่ายในขณะที่ไม่มั่นใจกับผลตอบแทนจากการลงทุน ยังมีข้อจำกัดจากแรงผลักดันของตลาดและผลตอบแทนหรือรางวัล โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาหากเป็นผู้นำในการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม นำไปสู่ความยุ่งยากและกดดันโดยไม่จำเป็น ยากที่จะพัฒนารอบการรายงานความยั่งยืน (Global Reporting Initiative: GRI) ในช่วงเริ่มต้น มีธุรกิจที่เป็นกรณีศึกษาหรือต้นแบบในการจัดทำมากน้อยเพียงใด

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พุกษา พิงจิตต์ประไพ (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 107 ราย โดยการรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปี ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยข้อมูล มีความแตกต่างกัน เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามความสมัครใจของบริษัท และเป็นข้อมูลเชิงบวกที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม บริษัทส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับ ร้อยละ 40-49 คิดเป็นร้อยละ 26.18 โดยมีการเปิดเผยข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และบริการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90.65 เรื่องที่เปิดเผยน้อยที่สุด คือ ด้านการใช้พลังงานคิดเป็นร้อยละ 29.91 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของบริษัท พบว่า ขนาดของบริษัท ประเภทสำนักงานสอบบัญชี และความสามารถในการทำกำไร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญเชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

จิรภัทร คงสังข์ (2551) ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติการบัญชีสิ่งแวดล้อมขององค์การสหประชาชาติกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สํารวจข้อมูล โดยแบบสอบถาม ไปยังผู้บริหารและนักบัญชีของบริษัททั้งหมด 120 ราย พบว่าผู้บริหารและนักบัญชีของบริษัทส่วนมากไม่มีการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม เพราะไม่เห็นความสำคัญและยัง

ไม่รู้จักแพร่หลาย ไม่มีมาตรฐานทางบัญชีและแม่บทบัญชีบังคับใช้ แต่ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมขององค์การสหประชาชาติสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทได้ องค์การสหประชาชาติมีการบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านค่าใช้จ่าย/ต้นทุนสิ่งแวดล้อม สิทธิประโยชน์สิ่งแวดล้อม หนี้สินสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมมีการบันทึกแต่ไม่มีรูปแบบรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม การบัญชีขององค์การสหประชาชาติเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ความสำคัญในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม นำหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อมขององค์การสหประชาชาติมาปรับปรุงและประยุกต์ ใช้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ซึ่งให้ผลใกล้เคียงหรือสอดคล้องกัน

ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการใช้กระดาษทำการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 ราย พบว่า บริษัทร้อยละ 23.40 มีการเปิดเผยข้อมูล 0-9% โดยเปิดเผยข้อมูลด้านนโยบายสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือข้อมูลด้านความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม และข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม บรรษัทภิบาล และสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปในทิศทางเดียวกันกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ขณะที่โครงสร้างหนี้สินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับคุณลักษณะอื่น ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของและความสามารถในการทำกำไร ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปี จำนวน 80 ราย พบว่าการเปิดเผยข้อมูล มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.620 และมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 หรือไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเลย และมีค่าเฉลี่ย ของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่ที่ระดับ 0.346 ของรายการทั้งหมด ซึ่งถือว่ายังมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับค่อนข้างน้อย คุณลักษณะของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลกับสิ่งแวดล้อมมี 2 คุณลักษณะ คือ อายุการดำเนินงานของบริษัท และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของบริษัท โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมสำหรับคุณลักษณะอื่น ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุน อัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัท อัตรากำไรต่อหุ้น การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ

ประเภทผู้สอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 และระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000 ไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตาม 7 แนวปฏิบัติด้าน CSR จากเข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม (CSR Guidelines) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้รับการ ประเมิน โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย จำนวน 215 รายโดยใช้ข้อมูลทศนิยม ซึ่งรวบรวมจากรายงานประจำปี รายงานการดำเนินงานด้านสังคมของบริษัท (CSR Report) เว็บไซต์ของบริษัท วิเคราะห์สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ พบว่า ขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างของผู้ถือหุ้นต่างชาติ และอายุของบริษัท พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

ตะวัน ยิสารคุ และคณะ (2556) ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จก ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รูปแบบการรายงานข้อมูลรวมถึงการเปรียบเทียบกับ แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะของบริษัทกับการ เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม โดยเก็บข้อมูลคุณลักษณะจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานประจำปี (แบบ 56-2) ของบริษัทจำนวน 457 ราย ผลการวิจัย พบว่า การ เปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 6,772.5 บรรทัด มีค่าเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 14.82 บรรทัด/ราย ร้อยละ 94.6 ของประโยชน์การเปิดเผยข้อมูลทั้งหมด เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และพบว่า ขนาดของกลุ่มบริษัทและ ประเภทสำนักงานสอบบัญชีมีอิทธิพลทางบวกกับการเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อม โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ความสามารถในการก่อหนี้/ชำระหนี้ ความสามารถในการ ทำกำไร ความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างเงินทุนและอายุการดำเนินงาน ไม่มี ความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

พยอม กบิลพัฒน์ (2556) ศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์ และการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อประสิทธิภาพการบัญชีสิ่งแวดล้อมของธุรกิจที่ได้รับ ISO 14000 ในประเทศไทย โดยศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์ด้านการ ใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ด้านการตระหนักในกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลง ด้านการปรับปรุงพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อวิจัยการเปิดเผยข้อมูลด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้และวัดมูลค่า หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบันทึกรับรู้ค่าชดเชย เพื่อวิจัยประสิทธิภาพการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ด้านความสามารถในแข่งขัน ด้านการยอมรับจากสังคม โดยใช้แบบสอบถามทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจที่ได้รับ ISO 14000 ในประเทศไทย จำนวน 212 คน พบว่าผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบทางสังคมเชิงกลยุทธ์โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ด้านการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและด้านความตระหนักต่อกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลง มีความคิดเห็นด้วย เกี่ยวกับการมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบันทึกบัญชีค่าชดเชยและด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม และอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ด้านการรับรู้และวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์บริษัท ด้านการยอมรับจากสังคม และด้านความสามารถในการแข่งขัน

กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปีของบริษัทจำนวน 187 ราย นำมาทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม กับขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างการเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ โครงสร้างเงินทุน ความสามารถในการทำกำไร ประเภทสำนักงานสอบบัญชี และการรับการรับรองมาตรฐาน ISO 14000 พบว่า ขนาดของบริษัทและการรับการรับรองมาตรฐาน ISO 14000 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และโครงสร้างการเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ และพบว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.57 มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับร้อยละ 70 - 79 โดยมีการเปิดเผยข้อมูลด้านการกำกับดูแลบริษัทที่ดี การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม และการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มีผลกระทบบกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ ปี 2550 - 2554 พบว่า ความสามารถในการแข่งขันมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าการแข่งขันที่สูงขึ้นทำให้มีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ส่วนตัวแปรอื่นซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการทำกำไรสภาพคล่องของบริษัท และอายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าขนาดของบริษัท มี

ความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่ขนาดใหญ่จะมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก สำหรับคุณภาพการเปิดเผย ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแยกเป็นรายการหลักกลุ่มทรัพยากรมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านกฎหมาย และรายงานเกี่ยวกับความยั่งยืนมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีคุณภาพการเปิดเผยรายการด้านนโยบายของบริษัทมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ส่วนกลุ่มบริการมีคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านการบัญชี และการเงินที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

งานวิจัยต่างประเทศ

Eng & Mak (2003) ศึกษาเรื่องของบริษัทที่ถือใบและ การเปิดเผยข้อมูลอย่างสมัครใจ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการเป็นเจ้าของ และ โครงสร้างคณะกรรมการที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลอย่างสมัครใจ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ประจำปี 1995 มีการสร้างดัชนีการเปิดเผยข้อมูลที่บริษัทควรเปิดเผยอย่างเหมาะสม และ ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ จากผลการวิจัยพบว่า บริษัทที่มีโครงสร้างการเป็นเจ้าของโดยคณะกรรมการและผู้บริหารที่มีระดับต่ำ และโครงสร้างการเป็นเจ้าของหลักโดย รัฐบาล รวมถึงบริษัทที่มีขนาดใหญ่ หนี้สินต่ำ และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูล ส่วนของผู้ถือหุ้นหลักที่มากกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยและการเพิ่มขึ้นของคณะกรรมการบริษัทภายนอกบริษัททำให้การเปิดเผยข้อมูลลดน้อยลง

Leung & Horwitz (2004) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน โดยสมัครใจ เพื่อเป็นตัวแทนความโปร่งใส และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานโดยสมัครใจต่อโครงสร้างความเป็นเจ้าของและส่วนประกอบของคณะกรรมการในประเทศฮ่องกง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง จำนวน 376 ราย สำหรับ ปี ค.ศ. 1996 พบว่ามีความสัมพันธ์แบบไม่เป็นเส้นตรงระหว่างการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน โดยสมัครใจกับการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการที่ระดับร้อยละ 1 ถึงร้อยละ 25 ซึ่งถือเป็นระดับที่ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้บริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานโดยสมัครใจเพิ่มขึ้น เมื่อการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 25 การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานโดยสมัครใจลดลง เมื่อการถือหุ้นมีการกระจุกตัวในกลุ่มผู้บริหารและกรรมการจะทำให้เกิดปัญหาการรักษาผลประโยชน์ของตนเอง จึงเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมกับผู้ถือหุ้นรายย่อยและมี

ความสัมพันธ์เชิงลบเมื่อมีผลการดำเนินงานของบริษัทแยกลง โดยถือเอาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น รายย่อยเป็นของตนเอง ทำให้ผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมมีแรงจูงใจที่จะเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน จำแนกตามส่วนงาน โดยสมัครใจในลักษณะที่ทำให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเกิดความหลงผิด หรือไม่ รายงานข้อมูลกำไร เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตรวจสอบถึงพฤติกรรมที่มีการโอนถ่ายผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นมาเป็นของตนเอง

Alsaeed (2006) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูล โดยสมัครใจ ในประเทศซาอุดีอาระเบีย จำนวน 40 ราย ซึ่งแบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ ตัวแปรเกี่ยวกับโครงสร้าง ตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินงาน และตัวแปรเกี่ยวกับตลาด ซึ่งตัวแปรเกี่ยวกับโครงสร้างประกอบด้วย ขนาดบริษัท โครงสร้างเงินทุน การกระจายตัวของการถือหุ้น และอายุการดำเนินงาน ตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินงานประกอบด้วย อัตรากำไร ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่อง ส่วนตัวแปรเกี่ยวกับตลาดประกอบด้วย ประเภท 36 อุตสาหกรรม และประเภทผู้สอบบัญชี โดยทำการเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีของแต่ละบริษัทประจำปี พบว่าการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับขนาดบริษัท เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่จะถูกจับตาอย่างใกล้ชิดโดยนักลงทุนและมีความสามารถในการรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจ

Brammer & Pavelin (2006) ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสมัครใจของบริษัทขนาดใหญ่ในประเทศอังกฤษ ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและคุณภาพในการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสมัครใจ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจโดยการเก็บข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี รวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อวิจัยความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสมัครใจ พบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่ หนี้สินต่ำ และโครงสร้างการเป็นเจ้าของแบบถือหุ้นกระจาย มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเปิดเผยข้อมูลอย่างสมัครใจ ส่วนคุณภาพในการเปิดเผยข้อมูล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับขนาดของบริษัทและผลกระทบที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท

Haron, Ismail & Yahya (2007) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในมาเลเซีย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ แบบประเมินผล โดยใช้กระดาษทำการบันทึกจำนวนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้หัวข้อเกณฑ์การประเมินของ Ernst & Ernst (1978) จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์ พลังงาน การเกี่ยวข้องกับชุมชน และผลิตภัณฑ์ จากรายงานประจำปี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศมาเลเซีย จำนวน 78 ราย ในปี ค.ศ.2000 โดยปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ ขนาดของบริษัท วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งของยอดขาย โครงสร้างเงินทุนของบริษัท และประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งแบ่ง 9 ประเภท ตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ได้แก่อุตสาหกรรมการผลิต สินค้าอุปโภคบริโภค การเงินการธนาคาร พาณิชและบริการ อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง เกษตร การโรงแรม และอุตสาหกรรมสินค้าหลากหลายสายผลิต และแบ่งเป็น High Profile และ Low Profile ตามการวิจัยของ Roberts (1992) และ Hackston & Milne (1996) พบว่า ขนาดและโครงสร้างเงินทุน มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์ในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ในส่วนของประเภทอุตสาหกรรมไม่พบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบริษัทประเภท High Profile และ Low Profile ที่มีต่อระดับต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลมีการกำหนดตัวแปรและรูปแบบการวิจัยที่ใกล้เคียงกันตัวแปรที่เลือกนำมาใช้ในการวิจัย สรุปได้ดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยภายในที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลจากการวิจัยในอดีต

ตัวแปรอิสระ	ผู้ศึกษา												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. ขนาดของบริษัท	/	/	/	/	/		/	/	/		/	/	/
2. อายุของบริษัท			/	/	/		/	/			/		
3. โครงสร้างเงินทุนของบริษัท			/	/	/		/		/		/		/
4. โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	/	/		/	/		/		/	/	/	/	
5. โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	/						/		/				
6. ประเภทของผู้สอบบัญชี	/	/	/		/		/		/		/		
7. มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000			/			/	/						
8. กลุ่มอุตสาหกรรม		/		/				/			/		/

ที่มา: ชื่อผู้ทำการวิจัย

1. พุกญา พิงจิตต์ ประไพ (2551)
2. ลูติมา กิ่งแก้ว (2555)
3. บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555)
4. ฉนิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555)
5. ตะวัน ยี่สารคุ และคณะ (2556)
6. พยอม กบิลพัฒน์ (2556)
7. กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557)
8. พิไลวรรณ พันธุ์เฟื่อง (2557)
9. Eng & Mak (2003)
10. Leung & Horwitz (2004)
11. Alsaeed (2006)
12. Brammer & Pavelin (2006)
13. Haron, Ismail and Yahya (2007)

ตารางที่ 2 แสดงระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมจากการวิจัยในอดีต

ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	ผู้ศึกษา								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ด้านบัญชีการเงิน									
1. สินทรัพย์สิ่งแวดล้อม		/						/	/
2. การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม				/				/	
3. หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม		/				/		/	
4. ค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม		/		/		/	/	/	
5. การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม	/								
6. หลักเกณฑ์การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม							/		
7. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิ่งแวดล้อม							/		
8. หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงต้นทุนสิ่งแวดล้อม				/		/			
9. หลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีคิดมูลค่าหนี้สินสิ่งแวดล้อม						/	/		
ด้านบัญชีบริหาร									
1. กำหนดนโยบายของบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม			/	/		/			
2. เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม				/					
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			/						
4. การปฏิบัติตามกฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม	/								/
5. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	/		/			/			
6. การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม							/		
7. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม				/		/			
8. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ				/					
9. การอนุรักษ์พลังงาน	/								/
ด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม									
1. ลักษณะของการรายงานทางการเงิน									/
2. ลักษณะของการรายงานที่มีใช้รายงานทางการเงิน									/

ที่มา : ชื่อผู้ทำการวิจัย

1. พฤกษา พึ่งจิตต์ ประไพ (2551)
2. จิรภัทร คงตั้งซ์ (2551)
3. จูติมา กิ่งแก้ว (2555)
4. บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555)
5. นิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555)
6. ตะวัน ยี่สารคุ และคณะ (2556)
7. พยอม กบิลพัฒน์ (2556)
8. กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557)
9. พิไลวรรณ พันธุ์เพ (2557)

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล นั้นมีรูปแบบการวิจัยที่คล้ายคลึงกัน โดยผู้ศึกษาจะมีการพัฒนากระดาศษาทำการขึ้นมา เพื่อวัดระดับ การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม การประเมินจะความครอบคลุมในรายละเอียดของกระดาศษา ทำการ และคำนวณเป็นดัชนีของการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งมีความแตกต่างกันที่รายละเอียดและจำนวน รายการที่กำหนดในกระดาศษาทำการ รวมถึงประชากร ตัวแปรและเกณฑ์การวัดค่าตัวแปรที่เลือก นำมาใช้ในการวิจัย ดังนั้น

การวิจัยครั้งนี้ จึงเลือกใช้รูปแบบการวิจัยในลักษณะเดียวกัน คือพัฒนากระดาศษาทำการ ขึ้นมา เพื่อวัดระดับการเปิดเผยข้อมูล โดยแสดงรูปแบบกระดาศษาทำการในภาคผนวก และเลือกใช้ คุณลักษณะของกิจการที่ใช้ในงานวิจัยของ Yusoff & Lehman (2006) มาเป็นต้นแบบในการวิจัย รวมถึงได้เพิ่มตัวแปรที่น่าสนใจอื่นๆ เข้ามาใช้ในการวิจัยนี้ โดยรายละเอียดรูปแบบการวิจัยแสดง ต่อไป ในบทที่ 3

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยภายในของ บริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2) เปรียบเทียบปัจจัยภายในของ บริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2554 - 2559 ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
4. เครื่องมือการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขที่กำหนด (ตามรายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง) จากนั้น จึงนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 6 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี จำนวน 343 ราย ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2559: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเอง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต้องมีคุณสมบัติที่เป็นไปตามเข้าเงื่อนไขที่กำหนด 1) เป็นบริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม เอ็มเอไอ เนื่องจากมีการกำหนดทุนชำระแล้วและส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีจำนวนน้อยกว่า การกำหนดระยะเวลาในการประกอบธุรกิจสั้นกว่าก่อนการยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมปกติที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะมีผลต่อการวัดค่าตัวแปร 2) เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อนหรือตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 3) เป็นบริษัทที่มีการแสดงข้อมูลงบการเงินจากรายงานประจำปี งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2559 ครบทั้งหกปี จำนวน 288 ราย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อนหรือตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ประกอบด้วย 6 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี จำนวน 343 ราย เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเอ็มเอไอ จำนวน 81 ราย บริษัทที่มีการแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2559 ครบถ้วนทั้งหกปี จำนวน 55 ราย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างคงเหลือมีจำนวนบริษัท 288 ราย (ตามตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	% ของตัวอย่าง
1. กลุ่มเกษตรและอาหาร	51	40	78.43
2. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	40	36	90.00
3. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	86	73	84.88
4. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	85	74	87.06
5. กลุ่มทรัพยากร	40	29	72.50
6. กลุ่มเทคโนโลยี	41	37	90.24
รวม	343	288	83.97

ที่มา: จากฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีกระบวนการดำเนินการ 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวิจัยแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อให้ได้รับความรู้พื้นฐานในการวิจัยและพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ กระจายทำการที่ออกแบบไว้สำหรับเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 เพื่อวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการสรุปผล และอภิปรายผลการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้ศึกษาสรุป และอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้มีความครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัยและสมมติฐานที่ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัยตามที่ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิจัยที่มีเหตุผลประกอบหลักการและเป็นที่ยอมรับได้ ซึ่งคำวิจารณ์รวมถึงเป็นการสื่อสารที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ออกแบบกระจายทำการสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยภายในบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลได้กำหนด จากรายงานประจำปี ในปี 2554-2559 ย้อนหลัง 6 ปี และในฐานะข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กระจายทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 8 ตัวแปร คือ

1. ขนาดของบริษัท (Firm Size: SIZE) วัดค่าโดยใช้อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว (ณัฐวรรณ ศิริธำนันท์, 2555)
2. อายุของบริษัท (Age: AGE) วัดค่าโดยการนับจำนวนระยะเวลาที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จนถึงปีที่เก็บข้อมูล (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
3. โครงสร้างเงินทุน (Capital Structure: CAPSTR) วัดค่าโดยตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
4. โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Ownership Structure: OWNSTR) วัดค่าใช้เปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 รายแรกของหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
5. โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ (Independent Director Structure: IDPSTR) วัดค่าโดยใช้เปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
6. ประเภทของผู้สอบบัญชี (Type of Audit Firm: AUD) วัดค่าโดยกำหนดเป็นตัวแปร Dummy Variable โดย 0 หมายถึงไม่ใช่กลุ่มบริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 และ 1 หมายถึง กลุ่มบริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
7. มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Certified ISO 14000: ISO) วัดค่าโดยกำหนดเป็นตัวแปร Dummy Variable โดย 0 หมายถึง ไม่ได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และ 1 หมายถึงได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (กนกกาญจน์ มาละวรรณ, 2557)
8. กลุ่มอุตสาหกรรม (Sector: SECTOR) วัดจากโดยกำหนดเป็นตัวแปร Dummy Variable ให้ตัวแปรหุ่นแต่ละตัวมีค่าเป็น 1 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมนั้นๆ และมีค่า 0 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอื่น (พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง, 2557)

ส่วนที่ 2 กระจายทำการวัดการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Scoring Sheet) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายการหลัก คือ 1) ด้านบัญชีการเงิน 2) ด้านบัญชีบริหาร 3) ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยนำข้อมูลที่ได้มาวัดค่าดัชนีการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม ดังนี้

2.1 จากการทบทวนวรรณกรรม รายการในกระดาศทำการจากงานศึกษาในอดีต รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) เพื่อให้รายการในกระดาศทำการ ครอบคลุมรายละเอียด โดยจะเลือกจากหัวข้อที่ผู้ศึกษาแต่ละท่านใช้ในการพิจารณาการเปิดเผย ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละงานศึกษาการรวบรวมข้อมูลการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดขนาดและรายละเอียด ในการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้พัฒนารายการดัชนีขึ้นมาจาก งานศึกษาของ พฤษภา พึงจิตต์ประไพ (2551), ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555), บงกชรัตน์ เขพานุเคราะห์ (2555), ณิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555), ตะวัน ยิสารค และคณะ (2556), กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557)

2.2 รายการในกระดาศทำการจะถูกแบ่งเป็น รายการหลัก และรายการรอง ซึ่งรายการ หลักจะเป็นหัวข้อใหญ่ที่ครอบคลุมรายการรองที่เกี่ยวข้องไว้ทั้งหมด สาเหตุที่ต้องแบ่งรายการ ออกเป็นรายการหลักและรายการรอง เนื่องจากคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย พิจารณาที่ ความครอบคลุมในรายละเอียดของแต่ละรายการ เพื่อให้ง่ายต่อการได้คะแนน จึงแบ่งรายการหลัก 3 รายการ คือ ด้านบัญชีการเงิน มีรายการย่อย 9 รายการ ด้านบัญชีบริหาร มีรายการย่อย 9 รายการ และด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม มีรายย่อย 2 รายการ

2.3 หลักเกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาสาระซึ่งเป็นการ วิจัยเชิงคุณภาพและให้ค่าเป็นคะแนน ใช้วัดค่าดัชนีการเปิดเผยข้อมูล การให้คะแนนตามรายการ การเปิดเผยข้อมูลมีหลักเกณฑ์ คือ หากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 บริษัทจะมีคะแนนเท่ากับ 1 ในทางตรงกัน ข้าม หากไม่มีการเปิดเผยรายการตามที่กำหนดไว้ บริษัทจะคะแนนเท่ากับ 0

เมื่อให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดของแต่ละบริษัท โดยกำหนดให้การเปิดเผย ข้อมูล แล้วทำการคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Index) (Camfferman & Cooke 2002) ซึ่งจะอยู่ในรูปอัตราส่วนของคะแนนรวมที่แต่ละบริษัทได้รับจริงกับคะแนนรวมสูงสุดที่คาดว่าจะ ได้รับในแต่ละด้าน คือ ด้านการเงินคะแนนสูงสุดเท่ากับ 9 คะแนน ด้านการบริหารคะแนนสูงสุด เท่ากับ 9 คะแนน ด้านการรายงานคะแนนสูงสุดเท่ากับ 2 คะแนน พิจารณาตามรายการย่อยใน กระดาศทำการและในทุกบริษัทคะแนนรวมสูงสุดจะมีค่าไม่เกินสูงสุดของแต่ละด้าน ดัชนีการ เปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของแต่ละบริษัท สามารถเขียนสมการ

$$\text{Disclosure Index} = \text{AS/MS}$$

$$\text{โดยที่ } 0 \leq \text{INDEX} \leq 1$$

AS = คะแนนจริงที่แต่ละบริษัทได้รับ (Actual Scores)

MS = คะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทควรจะได้รับ (Maximum Scores)

ตัวอย่าง เช่น บริษัท A เปิดเผยข้อมูลด้านการเงินทั้งหมด 8 ข้อจาก 9 ข้อ (AS = 8, MS = 9)

ดังนั้น บริษัท A จะมีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน คือ $8/9 = 0.89$

บริษัท A เปิดเผยข้อมูลด้านการบริหาร ทั้งหมด 8 ข้อจาก 9 ข้อ (AS = 8, MS = 9)

ดังนั้น บริษัท A จะมีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน คือ $8/9 = 0.89$

บริษัท A เปิดเผยข้อมูลด้านการรายงาน ทั้งหมด 1 ข้อจาก 2 ข้อ (AS = 1, MS = 2)

ดังนั้น บริษัท A จะมีดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน คือ $1/2 = 0.5$

ตารางที่ 4 แสดงการวัดค่าของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดค่า
<u>ตัวแปรอิสระ</u>	
ขนาดของบริษัท	ยอดสินทรัพย์ต่อทุนที่เรียกชำระแล้ว
อายุของบริษัท	จำนวนระยะเวลาที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จนถึงปีที่เก็บข้อมูล
โครงสร้างเงินทุน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	ร้อยละของการถือหุ้น 10 อันดับแรก
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	เปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร
ประเภทของผู้สอบบัญชี	บริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 หรือไม่โดยใช้ตัวแปรหุ่น (0 หมายถึงไม่ใช่กลุ่ม Big 4 และ 1 หมายถึงกลุ่ม Big 4) กลุ่ม Big 4 ประกอบด้วย บริษัท เคพีเอ็มจี ออดิท(ประเทศไทย) จำกัด, บริษัท ดีลอยท์ ทู้ช โรมัทสு ไชยยศ จำกัด, บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ส์ เอบีเอเอส จำกัดและ บริษัท สำนักงานเอ็นส์ท แอนส์ ยัง จำกัด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดค่า
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	ได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 หรือ ไม่ โดยใช้ตัวแปรหุ่น (0 หมายถึง ไม่ได้รับมาตรฐาน และ 1 หมายถึงได้รับมาตรฐาน)
กลุ่มอุตสาหกรรม	โดยกำหนดการวัดค่าเป็นตัวแปรหุ่น แต่ละตัวจะมีค่าเป็น 1 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม นั้นๆ และมีค่า 0 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอื่น
ตัวแปรตาม	
ระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชี	
สิ่งแวดล้อม (DISC)	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม (Disclosure Index)
ด้านบัญชีการเงิน	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีการเงิน
ด้านบัญชีบริหาร	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีบริหาร
ด้านการรายงานข้อมูลบัญชี	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านการรายงานข้อมูลบัญชี
สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม

การพัฒนาสมมติฐาน

จากการวิจัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยให้เหตุผล ดังนี้

1. ขนาดของบริษัท (Firm Size: SIZE) ซึ่งวัดจากยอดสินทรัพย์ต่อทุนที่เรียกชำระแล้ว โดยบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่มีต้นทุนในการจัดทำข้อมูลเผยแพร่ต่ำกว่าบริษัทขนาดเล็ก เพราะการทำให้ข้อมูลของบริษัทเป็นที่ทราบทั่วกันจะมีต้นทุนการเผยแพร่แตกต่างกัน จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยพบว่าขนาดของบริษัทมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของ พุกษา พังจิตต์ ประไพ (2551) ณิชวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารคุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Eng & Mak (2003) Alsaed (2006) Brammer & Pavelin (2006) และ Haron, Ismail and Yahya (2007) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H1: ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม

2. อายุของบริษัท (Age: AGE) ซึ่งวัดจากจำนวนระยะเวลาที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จนถึงปีที่เก็บข้อมูล โดยบริษัทที่มีอายุการดำเนินการในตลาดหลักทรัพย์มายาวนาน มักจะเป็นบริษัทที่มีผลการประกอบที่ดี และได้รับการยอมรับ และความไว้วางใจจากลูกค้าหรือนักลงทุนถึงความมั่นคงของบริษัทและความสามารถในการบริหารงานของบริษัท ได้รับความสนใจในการเลือกลงทุนจากนักลงทุน บริษัทจึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินการที่ยาวนานของบริษัท จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยพบว่าอายุการดำเนินของบริษัทมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์(2555) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H2: อายุของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม

3. โครงสร้างเงินทุน (Capital Structure: CAPSTR) ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยบริษัทที่มีโครงสร้างเงินทุนที่มีระดับหนี้สินรวมทั้งหมดของธุรกิจต่อทุนในสัดส่วนค่อนข้างสูง มีความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูลในระดับสูง เนื่องจากบริษัทมีความจำเป็นที่ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ยืมถึงผลประกอบการของบริษัทและความสามารถในการชำระหนี้ จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่าโครงสร้างเงินทุนมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์(2555) ณิชววรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Alsaed (2006) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H3: โครงสร้างเงินทุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม

4. โครงสร้างการเป็นเจ้าของ (Ownership Structure: OWNSTR) ซึ่งวัดจากร้อยละของการถือหุ้น 10 อันดับแรก โดยการแสดงถึงสัดส่วนการกระจายการถือหุ้นของบริษัท หากบริษัทมีโครงสร้างการเป็นเจ้าของที่มีลักษณะการกระจายการถือหุ้นต่ำ หรือโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัว คือมีสัดส่วนการถือหุ้นส่วนใหญ่หรือสิทธิออกเสียงที่มีสาระสำคัญเป็นของบุคคลบางกลุ่ม ทำให้มีการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมีความเชื่อใจ ความไว้วางใจ และผู้ถือหุ้นทราบข้อมูลภายในของบริษัท จึงไม่มีความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูล จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่า โครงสร้างการเป็นเจ้าของมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของ พงศพิศ ฟูจิตต์ ประไพ (2551), จูติมา กิ่งแก้ว (2555), ณิชววรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556), กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557), Eng & Mak (2003) Leung & Horwitz (2004), Alsaed (2006) และ Brammer & Pavelin (2006) ในการวิจัยครั้งนี้ จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H4: โครงสร้างความเป็นเจ้าของ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชี
สิ่งแวดล้อม

5. โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ (Independent Director Structure: IDPSTR) ซึ่งวัดจากเปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม บริษัทที่มีสัดส่วนของกรรมการอิสระมากในคณะกรรมการบริหาร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามแนวคิดด้านบรรษัทภิบาลมากขึ้น การมีกรรมการจากภายนอกบริษัท เข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการบริหาร ช่วยตรวจสอบการทำงานและการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ให้มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และความโปร่งใสในการบริหารงานมากขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่า โครงสร้างกรรมการอิสระมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของพฤกษา พิงจิตต์ ประไพ (2551) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H5: โครงสร้างคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชี
สิ่งแวดล้อม

6. ประเภทของผู้สอบบัญชี (Type of Audit Firm: AUD) ซึ่งวัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่นจากประเภทของผู้สอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 โดยบริษัทที่มีการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของสำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big 4 มีอิทธิพลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท มากกว่าบริษัทที่มีการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของสำนักงานบัญชีอื่น ๆ จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่าประเภทของผู้สอบกลุ่ม Big 4 มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของพฤกษา พิงจิตต์ ประไพ (2551) ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ตะวัน ยิสารคุ และคณะ (2556) และ Eng & Mak (2003) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H6: ประเภทของผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชี
สิ่งแวดล้อม

7. มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Certified ISO 14000: ISO) ซึ่งวัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่นจากได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 โดยบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 มีวัตถุประสงค์เพื่อวางมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม และแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถรวมเข้ากับระบบบริหารอื่น ๆ ของหน่วยงานเพื่อที่จะช่วยให้หน่วยงานประสบความสำเร็จ ในเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมพร้อมไปกับความสำเร็จทางธุรกิจ จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่า การได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 มีผลต่อระดับระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

เช่น การวิจัยของ บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) พยอม กบิลพัฒน์ (2556) กนกกาญจน์ มา
ละวรรณ (2557) ในการวิจัยครั้งนี้ จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

H7: มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูล
บัญชีสิ่งแวดล้อม

8. กลุ่มอุตสาหกรรม (Sector: SECTOR) ซึ่งวัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่นที่กำหนดเป็น
6 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่มีการผลิตจะมีระดับการเปิดเผยข้อมูลสูงกว่า
บริษัทในอุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค มีการเปิดเผยถึงสาระสำคัญ
และผลการดำเนินงานการผลิตต่างๆ เช่น ต้นทุนวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิต ปัญหาการผลิต รวมถึง
ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมถึงอุตสาหกรรมที่ดำเนินการผลิตนั้นมีความ
รับผิดชอบที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสีย หลายกลุ่ม
เช่น คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการควบคุมสิ่งแวดล้อม หรือ
องค์กรอิสระต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากการฟ้องร้องของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ
จากการทบทวนวรรณกรรม มีการวิจัยที่พบว่า ประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรมมีผลต่อระดับระดับ
การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวิจัยของฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ณิชวรรณ วิชัยดิษฐ์
(2555) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Alsaeed (2006) และHaron, Ismail and Yahya (2007)

H8: กลุ่มอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม
ตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยจะนำมาทำการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple
Regression Analysis) ดังนี้

$$\text{DISCLOSURE INDEX} = \beta_0 + \beta_1[\text{SIZE}] + \beta_2[\text{AGE}] + \beta_3[\text{CAPSTR}] + \beta_4[\text{OWNSTR}] \\ + \beta_5[\text{IDPSTR}] + \beta_6[\text{AUD}] + \beta_7[\text{ISO}] + \beta_8[\text{SECTOR}] + e$$

โดยที่ DISCLOSURE INDEX = ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล

SIZE = อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อทุนที่เรียกชำระแล้ว

AGE = ระยะเวลาที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปีที่เก็บข้อมูล

CAPSTR = อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

OWNSTR = ร้อยละของการถือหุ้น 10 อันดับแรก

IDPSTR = เปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร

AUD = บริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 1= กลุ่ม Big 4, 0 = ไม่ใช่กลุ่ม Big 4

ISO = มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 1=ได้รับมาตรฐาน, 0 = ไม่ได้รับ
มาตรฐาน

SECTOR = โดยกำหนดการวัดค่าเป็นตัวแปรหุ่น แต่ละตัวจะมีค่าเป็น 1 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมนั้นๆ มีค่า 0 เมื่อเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอื่น

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนด (ตามรายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ.2560 จากระบบข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ฉบับออนไลน์ (SETSMART) และข้อมูลเอกสารเผยแพร่ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ออนไลน์ เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล

การวิจัยครั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ในการประมวลผลข้อมูลจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (พีโลวอร์ม พันธุ์เพ็ง, 2557, หน้า 37-40) ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อทราบค่าข้อมูลซึ่งเป็นการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของตัวแปร ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทของผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 กลุ่มอุตสาหกรรม และการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงิน ด้านการบริหาร ด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์ 2 รูปแบบ คือ (1) การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) และ (2) การวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) รวมทั้งตัวแปรกลุ่ม/อันดับ ด้วยสมมติฐานหรือ Assumption เริ่มต้น กำหนดให้ตัวแปรอิสระและ ตัวแปรตามต้องมีระดับการวัดแบบช่วงขึ้นไป (interval & ratio scale) แต่ความต้องการใช้ตัวแปรกลุ่ม/อันดับ มาใช้เป็นตัวแปรทำนายในการ

วิเคราะห์ถดถอยพหุก็เป็นตัวแปรที่มีศักยภาพเป็นตัวแปรทำนายได้ดี ดังนั้นจึงมีการพัฒนา แนวคิดการใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy variable) มาช่วยในการวิเคราะห์ (ดร.ฐณัฐ วงศ์สายเชื้อ, Thanut Wongsachue, (Ph.D.)

1. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis)

$$\text{สมการ } Y = \beta_0 + \beta_1 X + e$$

โดยที่ Y = ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

X = ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

β_0 = ส่วนตัด แกน Y หรือคือค่าของ Y เมื่อ X มีค่าเป็นศูนย์

e = ความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random Error)

β_1 = ความชัน (Slope) ของเส้นตรง ซึ่งเป็นค่าที่แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y เมื่อ X เปลี่ยนไป 1 หน่วยและจะเรียก β_1 ว่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย

2. การวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

$$\text{สมการ } Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_k X_k + e$$

โดยที่ β_0 = ส่วนตัด แกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1 = X_2 = X_3 = \dots = X_k = 0$

$\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ = ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงส่วน

X_1, X_2, \dots, X_k = ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรจำแนกกลุ่ม; $k \geq 1$

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่มีการแจกแจงแบบปกติ

จากสมมติฐานที่กำหนดสามารถแบ่งสมการออกได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

$$\begin{aligned} \text{DISCFA} = & \beta_0 + \beta_1 [\text{SIZE}] + \beta_2 [\text{AGE}] + \beta_3 [\text{CAPSTR}] + \beta_4 [\text{OWNSTR}] + \\ & \beta_5 [\text{IDSTR}] + \beta_6 [\text{AUD}] + \beta_7 [\text{ISO}] + \beta_8 [\text{IT1}] + \beta_9 [\text{IT2}] + \beta_{10} [\text{IT3}] + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}] + \beta_{12} [\text{IT5}] + \beta_{13} [\text{IT6}] + e \end{aligned}$$

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

$$\begin{aligned} \text{DISCMA} = & \beta_0 + \beta_1 [\text{SIZE}] + \beta_2 [\text{AGE}] + \beta_3 [\text{CAPSTR}] + \beta_4 [\text{OWNSTR}] + \\ & \beta_5 [\text{IDSTR}] + \beta_6 [\text{AUD}] + \beta_7 [\text{ISO}] + \beta_8 [\text{IT1}] + \beta_9 [\text{IT2}] + \beta_{10} [\text{IT3}] + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}] + \beta_{12} [\text{IT5}] + \beta_{13} [\text{IT6}] + e \end{aligned}$$

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

$$\begin{aligned} \text{DISCRP} = & \beta_0 + \beta_1 [\text{SIZE}] + \beta_2 [\text{AGE}] + \beta_3 [\text{CAPSTR}] + \beta_4 [\text{OWNSTR}] + \\ & \beta_5 [\text{IDSTR}] + \beta_6 [\text{AUD}] + \beta_7 [\text{ISO}] + \beta_8 [\text{IT1}] + \beta_9 [\text{IT2}] + \beta_{10} [\text{IT3}] + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}] + \beta_{12} [\text{IT5}] + \beta_{13} [\text{IT6}] + e \end{aligned}$$

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายในของบริษัทแต่ละปีมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

$$\begin{aligned} \text{DISCFA}_{(54-59)} = & \beta_0_{(54-59)} + \beta_1 [\text{SIZE}]_{(54-59)} + \beta_2 [\text{AGE}]_{(54-59)} + \beta_3 [\text{CAPSTR}]_{(54-59)} + \\ & \beta_4 [\text{OWNSTR}]_{(54-59)} + \beta_5 [\text{IDSTR}]_{(54-59)} + \beta_6 [\text{AUD}]_{(54-59)} + \\ & \beta_7 [\text{ISO}]_{(54-59)} + \beta_8 [\text{IT1}]_{(54-59)} + \beta_9 [\text{IT2}]_{(54-59)} + \beta_{10} [\text{IT3}]_{(54-59)} + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}]_{(54-59)} + \beta_{12} [\text{IT5}]_{(54-59)} + \beta_{13} [\text{IT6}]_{(54-59)} + e_{(54-59)} \end{aligned}$$

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2554 – 2559

$$\begin{aligned} \text{DISCMA}_{(54-59)} = & \beta_0_{(54-59)} + \beta_1 [\text{SIZE}]_{(54-59)} + \beta_2 [\text{AGE}]_{(54-59)} + \beta_3 [\text{CAPSTR}]_{(54-59)} + \\ & \beta_4 [\text{OWNSTR}]_{(54-59)} + \beta_5 [\text{IDSTR}]_{(54-59)} + \beta_6 [\text{AUD}]_{(54-59)} + \\ & \beta_7 [\text{ISO}]_{(54-59)} + \beta_8 [\text{IT1}]_{(54-59)} + \beta_9 [\text{IT2}]_{(54-59)} + \beta_{10} [\text{IT3}]_{(54-59)} + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}]_{(54-59)} + \beta_{12} [\text{IT5}]_{(54-59)} + \beta_{13} [\text{IT6}]_{(54-59)} + e_{(54-59)} \end{aligned}$$

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยภายในของบริษัทแต่ละปีมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

$$\begin{aligned} \text{DISCRP}_{(54-59)} = & \beta_0_{(54-59)} + \beta_1 [\text{SIZE}]_{(54-59)} + \beta_2 [\text{AGE}]_{(54-59)} + \beta_3 [\text{CAPSTR}]_{(54-59)} + \\ & \beta_4 [\text{OWNSTR}]_{(54-59)} + \beta_5 [\text{IDSTR}]_{(54-59)} + \beta_6 [\text{AUD}]_{(54-59)} + \\ & \beta_7 [\text{ISO}]_{(54-59)} + \beta_8 [\text{IT1}]_{(54-59)} + \beta_9 [\text{IT2}]_{(54-59)} + \beta_{10} [\text{IT3}]_{(54-59)} + \\ & \beta_{11} [\text{IT4}]_{(54-59)} + \beta_{12} [\text{IT5}]_{(54-59)} + \beta_{13} [\text{IT6}]_{(54-59)} + e_{(54-59)} \end{aligned}$$

สรุป

ผู้วิจัยกำหนดประชากร จำนวนบริษัท 343 ราย กลุ่มตัวอย่าง เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวน 288 ราย โดยใช้กระดาษทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 ในปี พ.ศ.2554 – 2559 มีตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร คือ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม 3 รายการหลัก คือ

ด้านบัญชีการเงิน ด้านบัญชีบริหาร และด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทางสถิติโดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา และ เชิงอนุมาน ซึ่งใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยผลการวิเคราะห์นั้น จะกล่าวต่อไปในบทที่ 4

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิจัยปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม และเปรียบเทียบปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2554-2559 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปีแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ โดยนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของการวิจัยปัจจัยภายในที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของการวิจัยระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของปี พ.ศ.2554 ถึง 2559 และรวม 6 ปี

ตารางที่ 5 แสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ปี พ.ศ.2554				
ขนาดของบริษัท	0.03	87.03	10.37	12.1
อายุของบริษัท	1	36	15.07	8.11
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-15.39	31.7	1.63	3.8
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	9.26	100	70.97	16.02
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.13	0.75	0.4	0.09
ปี พ.ศ.2555				
ขนาดของบริษัท	0.03	82.57	11.21	12.75
อายุของบริษัท	2	37	16.07	8.1
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-7.87	29.06	1.4	2.49
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	23.42	99.97	69.74	15.87
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.17	0.73	0.4	0.09
ปี พ.ศ.2556				
ขนาดของบริษัท	0.03	94.36	11.58	13.54
อายุของบริษัท	3	38	17.08	8.1
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-5.89	49.28	1.42	3.55
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	20.16	99.83	69.49	17.01
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.13	0.73	0.4	0.09
ปี พ.ศ.2557				
ขนาดของบริษัท	0.04	96.77	12.01	14.45
อายุของบริษัท	4	39	18.08	8.1
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-3.44	34.83	1.25	2.52

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	12.29	99.7	68.6	17.1
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.17	0.69	0.4	0.1
ปี พ.ศ.2558				
ขนาดของบริษัท	0.04	97.74	12.58	15.49
อายุของบริษัท	5	40	19.08	8.11
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-2.15	28.87	1.1	1.93
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	13	99.01	68.9	16.9
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.1	0.73	0.4	0.1
ปี พ.ศ.2559				
ขนาดของบริษัท	0.24	105.52	13.11	16.61
อายุของบริษัท	6	41	20.07	8.11
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	0.4	52	1.35	3.79
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	7.94	99.92	67.69	17.21
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0.17	5.15	0.43	0.3
รวม 6 ปี				
ขนาดของบริษัท	0.03	97.74	11.81	14.25
อายุของบริษัท	1	41	17.58	8.28
โครงสร้างเงินทุนของบริษัท	-15.39	94.29	1.41	3.82
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	7.94	99.97	69.23	16.7
โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ	0	5.15	0.4	0.15

จากตารางที่ 5 พบว่า ปี พ.ศ. 2554 (N=288) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.03 ค่าสูงสุด 87.03 ค่าเฉลี่ย 10.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.10, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 36 ปี ค่าเฉลี่ย 15.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.11, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด -15.39

ค่าสูงสุด 31.70 ค่าเฉลี่ย 1.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.80, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ
 ค่าต่ำสุด 9.26 ค่าสูงสุด 100 ค่าเฉลี่ย 70.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.02, โครงสร้างคณะกรรมการ
 อิศระ ค่าต่ำสุด 0.13 สูงสุด 0.75 ค่าเฉลี่ย 0.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09, ปี พ.ศ. 2555
 (N=288) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.03 ค่าสูงสุด 82.57 ค่าเฉลี่ย 11.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 เท่ากับ 12.75, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 2 ปี ค่าสูงสุด 37 ปี โดยมีค่าเฉลี่ย 16.07 และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน 8.10, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด -7.87 ค่าสูงสุด 29.06 ค่าเฉลี่ย 1.40 และส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.49, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ค่าต่ำสุด 23.42 ค่าสูงสุด 99.97 ค่าเฉลี่ย 69.74
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15.87, โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ค่าต่ำสุด 0.17 ค่าสูงสุด 0.73 ค่าเฉลี่ย
 0.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09, ปี พ.ศ. 2556 (N=288) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.03 ค่าสูงสุด
 94.36 ค่าเฉลี่ย 11.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.54, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 3 ปี ค่าสูงสุด 38 ปี
 ค่าเฉลี่ย 17.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.10, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด -5.89 ค่าสูงสุด
 49.28 ค่าเฉลี่ย 1.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.55, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ค่าต่ำสุด 20.16
 ค่าสูงสุด 99.83 ค่าเฉลี่ย 69.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.01, โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ค่า
 ต่ำสุด 0.13 ค่าสูงสุด 0.73 ค่าเฉลี่ย 0.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09 ปี พ.ศ. 2557 (N=288)
 ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.04 ค่าส่วนสูงสุด 96.77 ค่าเฉลี่ย 12.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.45,
 อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 4 ปี สูงสุด 40 ปี ค่าเฉลี่ย 18.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.10, โครงสร้าง
 เงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด -3.44 ค่าสูงสุด 34.83 ค่าเฉลี่ย 1.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.52,
 โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ค่าต่ำสุด 12.29 ค่าสูงสุด 99.70 ค่าเฉลี่ย 68.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 17.10, โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ค่าต่ำสุด 0.17 ค่าสูงสุด 0.69 ค่าเฉลี่ย 0.40 ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน 0.10, ปี พ.ศ. 2558 (N=288) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.04 ค่าส่วนสูงสุด 97.74 ค่าเฉลี่ย
 12.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15.49, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 5 ปี สูงสุด 41 ปี ค่าเฉลี่ย 19.08 ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.11, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด -2.15 ค่าสูงสุด 28.87 ค่าเฉลี่ย 1.10
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.93, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ค่าต่ำสุด 13.00 ค่าสูงสุด 99.01 ค่าเฉลี่ย
 68.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.90, โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ค่าต่ำสุด 0.10 ค่าสูงสุด 0.73
 ค่าเฉลี่ย 0.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.10, ปี พ.ศ. 2559 (N=288) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.24
 ค่าสูงสุดเท่ากับ 105.52 ค่าเฉลี่ย 3.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.61, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 6 ปี
 สูงสุด 42 ปี ค่าเฉลี่ย 20.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.11, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด
 0.40 ค่าสูงสุด 52.00 ค่าเฉลี่ย 1.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.79, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ
 ค่าต่ำสุด 7.94 ค่าสูงสุด 99.92 ค่าเฉลี่ย 69.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17.21, โครงสร้าง
 คณะกรรมการอิสระ ค่าต่ำสุด 0.17 ค่าสูงสุด 5.15 ค่าเฉลี่ย 0.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30, ปี

พ.ศ. 2554 - 2559 รวม 6 ปี (N=1,728) ขนาดของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.42 ค่าสูงสุด 97.74 ค่าเฉลี่ย 16.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.71, อายุของบริษัท ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 41 ปี ค่าเฉลี่ย 19.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.94, โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ค่าต่ำสุด 0.003 ค่าสูงสุด 5.93 ค่าเฉลี่ย 0.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86, โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ค่าต่ำสุด 7.94 ค่าสูงสุด 99.92 ค่าเฉลี่ย 74.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.19, โครงสร้างคณะกรรมการอิสระค่าต่ำสุด 0.18 ค่าสูงสุด 0.64 ค่าเฉลี่ย 0.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.08

เมื่อพิจารณาสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่ยกเว้นตัวแปรประเภทของผู้สอบบัญชี การรับรองมาตรฐาน ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ สำหรับตัวแปรที่แทนค่าด้วยตัวแปรหุ่น ได้แก่ ประเภทของผู้สอบบัญชี และการรับรองมาตรฐาน ISO 14000 โดยใช้การแจกแจงความถี่ ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของประเภทของผู้สอบบัญชี

ประเภทของผู้สอบบัญชี	จำนวน	ค่าร้อยละ
ปี พ.ศ.2554		
กลุ่ม Big 4	150	52.08
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	138	47.92
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2555		
กลุ่ม Big 4	149	51.76
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	139	48.26
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2556		
กลุ่ม Big 4	159	55.21
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	129	44.79
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2557		
กลุ่ม Big 4	169	58.68
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	119	41.32
รวม	288	100

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเภทของผู้สอบบัญชี	จำนวน	ค่าร้อยละ
ปี พ.ศ.2558		
กลุ่ม Big 4	177	61.46
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	111	38.54
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2559		
กลุ่ม Big 4	174	60.42
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	114	39.58
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2554-2559		
กลุ่ม Big 4	750	43.4
ไม่ใช่กลุ่ม Big 4	978	56.6
รวม	1,728	100

จากตารางที่ 6 พบว่า ประเภทของผู้สอบบัญชี ปี พ.ศ.2554 กลุ่ม Big 4 จำนวน 150 คิดเป็นร้อยละ 52.08 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 138 คิดเป็นร้อยละ 47.92 ,ปี พ.ศ.2555 กลุ่ม Big 4 จำนวน 149 คิดเป็นร้อยละ 51.76 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 139 คิดเป็นร้อยละ 48.26, ปี พ.ศ. 2556 กลุ่ม Big 4 จำนวน 159 คิดเป็นร้อยละ 55.21 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 129 คิดเป็นร้อยละ 44.79, ปี พ.ศ.2557 กลุ่ม Big 4 จำนวน 169 คิดเป็นร้อยละ 58.68 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 119 คิดเป็นร้อยละ 41.32, ปี พ.ศ.2558 กลุ่ม Big 4 จำนวน 177 คิดเป็นร้อยละ 61.46 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 111 คิดเป็นร้อยละ 38.54, ปี พ.ศ.2559 กลุ่ม Big 4 จำนวน 174 คิดเป็นร้อยละ 60.42 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 114 คิดเป็นร้อยละ 39.58, ปี พ.ศ. 2554-2559 กลุ่ม Big 4 จำนวน 750 คิดเป็นร้อยละ 43.40 ที่ไม่อยู่ในกลุ่ม BIG 4 จำนวน 978 คิดเป็นร้อยละ 56.60

ตารางที่ 7 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000

มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	จำนวน (N)	ค่าร้อยละ
ปี พ.ศ.2554		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	94	32.64
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	194	67.36
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2555		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	99	34.38
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	189	65.63
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2556		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	99	34.38
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	189	65.63
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2557		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	113	39.24
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	175	60.76
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2558		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	113	39.24
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	175	60.76
รวม	288	100
ปี พ.ศ.2559		
ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	152	52.78
ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000	136	47.22
รวม	288	100

ตารางที่ 7 (ต่อ)

มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	จำนวน (N)	ค่าร้อยละ
ปี พ.ศ.2554 - 2559		
ไม่ได้รับมาตรฐาน	1,058	61.23
ได้รับมาตรฐาน	670	38.72
รวม	1,728	100

จากตารางที่ 7 พบว่า มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 ปี พ.ศ. 2554 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 94 ร้อยละ 32.64 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 194 ร้อยละ 67.36, ปี พ.ศ. 2555 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 99 ร้อยละ 34.38 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 189 ร้อยละ 65.63, ปี พ.ศ. 2556 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 99 ร้อย 34.38 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 189 ร้อยละ 65.63, ปี พ.ศ. 2557 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 113 ร้อยละ 39.24 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 175 ร้อยละ 60.76, ปี พ.ศ. 2558 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 113 ร้อย 39.24 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 175 ร้อยละ 60.76, ปี พ.ศ. 2559 ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 152 ร้อยละ 52.78 ไม่ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 จำนวน 136 ร้อยละ 47.22, ปี พ.ศ.2554 - 2559 จากข้อมูลจำนวน 1,728 ได้รับมาตรฐาน อุตสาหกรรม ISO 14000 จำนวน 670 ร้อยละ 38.72 ไม่ได้รับมาตรฐาน จำนวน 1,058 ร้อยละ 61.23

ตารางที่ 8 แสดงค่าความถี่และร้อยละกลุ่มอุตสาหกรรมที่เปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

ปี พ.ศ. 2554-2559

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนบริษัท	จำนวนข้อมูล	ค่าร้อยละ
เกษตรและอาหาร	39	234	13.50
อุปโภคบริโภค	36	216	12.50
อุตสาหกรรม	73	438	25.30
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	74	444	25.70
ทรัพยากร	29	174	10.10
เทคโนโลยี	37	222	12.80
รวม	288	1,728	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวน 288 ราย เป็นข้อมูลจำนวน 1,728 กลุ่ม อุตสาหกรรมจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง บริษัท 74 ราย จำนวน 444 ข้อมูล ร้อยละ 25.70 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม บริษัท 73 ราย จำนวน 438 ข้อมูล ร้อยละ 25.30 กลุ่ม สินค้าเกษตรและอาหาร บริษัท 39 ราย จำนวน 234 ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 13.50 กลุ่มเทคโนโลยี บริษัท 37 ราย จำนวน 222 ข้อมูล คิดเป็น ร้อยละ 12.80 กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค บริษัท 36 ราย จำนวน 216 ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 12.50 และกลุ่มทรัพยากร บริษัท 29 ราย จำนวน 174 ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 10.10

ส่วนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาระดับการเปิดเผยข้อมูลด้าน บัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 9 แสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเปิดเผย ข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2554 - 2559 (N=1, 728)

ระดับการเปิดเผยข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ปี พ.ศ. 2554 (N=288)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.89	0.18	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.55	0.25
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.68	0.24
ปี พ.ศ. 2555(N=288)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.78	0.19	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.58	0.24
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.68	0.14
ปี พ.ศ. 2557 (N=288)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.78	0.19	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.59	0.24
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.69	0.24

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ระดับการเปิดเผยข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ปี พ.ศ. 2558 (N=288)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.67	0.19	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.6	0.24
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.69	0.26
ปี พ.ศ.2559 (N=288)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.78	0.2	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.59	0.24
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.61	0.25
ปี พ.ศ.2554-2559 (N=1,728)				
ด้านบัญชีการเงิน	0	0.67	0.14	0.17
ด้านบัญชีบริหาร	0	1	0.49	0.26
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	0.5	1	0.56	0.16

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2554 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.89 ค่าเฉลี่ย 0.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25 ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24, ปี พ.ศ. 2555 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.78 ค่าเฉลี่ย 0.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14, ปี พ.ศ. 2556 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.78 ค่าเฉลี่ย 0.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14, ปี พ.ศ. 2557 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.78 ค่าเฉลี่ย 0.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24, ปี

พ.ศ.2558 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.67 ค่าเฉลี่ย 0.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ด้านการรายงานข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.26, ปี พ.ศ. 2559 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.78 ค่าเฉลี่ย 0.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ด้านการรายงานข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.25, ปี พ.ศ. 2554-2559 ด้านบัญชีการเงิน ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 0.67 ค่าเฉลี่ย 0.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 ด้านบัญชีบริหาร ค่าต่ำสุด 0 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.26 ด้านการรายงานข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ค่าต่ำสุด 0.5 ค่าสูงสุด 1 ค่าเฉลี่ย 0.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16

ตารางที่ 10 แสดง จำนวน ความถี่ ร้อยละ จัดลำดับรายการย่อยระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม (N=1,728)

ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	เปิดเผยข้อมูล		
	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับ
ด้านบัญชีการเงิน			
1. สินทรัพย์สิ่งแวดล้อม	683	39.53	3
2. การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	712	41.2	2
3. หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	166	9.61	5
4. ค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม	807	46.7	1
5. การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม	384	22.22	4
6. การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	124	7.18	6
7. หลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิ่งแวดล้อม	36	2.08	9
8. หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงต้นทุนสิ่งแวดล้อม	48	2.78	7
9. หลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีคิดมูลค่าหนี้สินสิ่งแวดล้อม	37	2.14	8

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	เปิดเผยข้อมูล		
	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับ
ด้านบัญชีบริหาร			
1. กำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	744	43.06	9
2. เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม	878	50.81	8
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	932	53.94	5
4. การปฏิบัติตามกฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม	1,099	63.6	2
5. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	916	53.01	7
6. การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม	1,085	62.79	3
7. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	1,378	79.75	1
8. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ	922	53.36	6
9. การอนุรักษ์พลังงาน	939	54.34	4
ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม			
1. การรายงานเป็นตัวเลข	663	38.37	2
2. การรายงานเป็นอักษร	1,598	92.48	1

จากตาราง 10 พบว่า ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านบัญชีการเงิน รายการค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม อันดับ 1 จำนวน 807 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.70 การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อันดับ 2 จำนวน 712 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.20 สินทรัพย์สิ่งแวดล้อม อันดับ 3 จำนวน 683 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.53 หลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิ่งแวดล้อม อันดับสุดท้าย จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.08, ด้านบัญชีบริหาร รายการผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอันดับ 1 จำนวน 1,378 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 79.75 การปฏิบัติตามกฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม อันดับ 2 จำนวน 1,099 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.60 การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม อันดับ 3 จำนวน 1,085 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.79 กำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม อันดับสุดท้าย จำนวน 744 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.06, ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม รายการการรายงานเป็นอักษร อันดับ 1 จำนวน 1,598 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 92.48 และการรายงานตัวเลข จำนวน 663 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.37

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยปัจจัยภายในที่มีผล ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน (N=1,728)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Beta			
ค่าคงที่		10.897	0
ขนาดของบริษัท	-0.006	-0.262	0.71
อายุของบริษัท	0.075	3.069	0.002**
โครงสร้างเงินทุน	0.007	0.279	0.639
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.052	-2.065	0.039*
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0	-0.003	0.847
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.028	1.217	0.224
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.026	-1.068	0.286
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.072	-2.514	0.012*
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.066	-2.497	0.013*
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.05	2.071	0.038*
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.278	12.008	0.000**
- ทรัพยากร	-0.104	-4.08	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.421	-16.393	0.000**

R = 0.414 R Square (R^2) = 0.166 Sestet = 0.15424 a = 0.249 F value = 29.607 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.166 หมายความว่า ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 16.60 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ได้แก่ อายุของบริษัท ($Bata = 0.075$) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ($Bata = -0.052$) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ($Bata = 0.278$) กลุ่มทรัพยากร ($Bata = -0.104$) กลุ่มเทคโนโลยี ($Bata = -0.421$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งเกษตรและอาหาร ($Bata = -0.072$) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ($Bata = -0.066$) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ($Bata = 0.050$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท ($Bata = -0.006$) โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ($Bata = 0.007$) โครงสร้างกรรมการอิสระ ($Bata = 0.000$) ประเภทผู้สอบบัญชี ($Bata = 0.028$) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 ($Bata = -0.026$) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ได้แก่ อายุของบริษัท กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญระดับที่ 0.01 และโครงสร้างความเป็นเจ้าของ กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยภายในของบริษัทมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร (N=1,728)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		10.897	0.000
ขนาดของบริษัท	-0.032	-1.345	0.179
อายุของบริษัท	0.048	1.989	0.047*
โครงสร้างเงินทุน	0.009	0.372	0.710
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.058	-2.41	0.016*
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.029	1.241	0.215
ประเภทของผู้สอบบัญชี	0.064	2.707	0.007*
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0.234	9.826	0.000**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.066	-2.497	0.013*
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.212	-7.984	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.077	2.720	0.007**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.050	2.071	0.038*
- ทรัพยากร	-0.131	-5.199	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.259	-10.208	0.000**

R = 0.439 R Square (R^2) = 0.187 Sestet = 0.21988 a = 0.704 F value = 34.162 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.187 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม

ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมมีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 18.70 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านบัญชีบริหาร ได้แก่ ประเภทของผู้สอบบัญชี (Bata = 0.064) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = 0.234) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.212) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.077) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.131) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.259) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอายุของบริษัท (Bata = 0.048) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.058) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.066) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.050) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.032) โครงสร้างเงินทุนของบริษัท (Bata = 0.009) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.029) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยภายในมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ได้แก่ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอายุของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ และกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยภายในของบริษัทมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม (N=1,728)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
ค่าคงที่		21.255	0
ขนาดของบริษัท	-0.134	-5.484	0.000**
อายุของบริษัท	-0.042	-1.71	0.087
โครงสร้างเงินทุน	0.027	1.146	0.252
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.107	-4.31	0.000**
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.067	2.817	0.005**
ประเภทของผู้สอบบัญชี	0.019	0.793	0.428
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0	-0.013	0.989
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.144	-5.355	0.000**
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.303	-11.281	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.072	-2.514	0.012**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.256	11.01	0.000**
- ทรัพยากร	-0.237	-9.326	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.327	-12.751	0.000**

R = 0.418 R Square (R^2) = 0.169 Set = 0.22387 a = 0.868 F value = 30.212 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 9 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.169 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000

และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้ 16.90 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.134) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.107) ประเภทของผู้สอบบัญชี (Bata = 0.067) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = 0.234) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งเกษตรและอาหาร (Bata = -0.144) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.303) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.256) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.237) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.327) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.072) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ อายุของบริษัท (Bata = 0.042) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.027) ประเภทของผู้สอบบัญชี (Bata = 0.019) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = 0.000) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยภายในของบริษัทมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางที่ 0.05

การทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน ทั้งนี้มีการประมวลผลในแต่ละปี และสรุปเปรียบเทียบทั้ง 6 ปี

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2554 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Beta			
ค่าคงที่		3.688	0
ขนาดของบริษัท	0.001	0.012	0.99
อายุของบริษัท	0.091	1.555	0.121
โครงสร้างเงินทุน	0.008	0.145	0.885
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.05	-0.896	0.371
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.015	0.265	0.791
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.09	1.572	0.117
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.068	-1.194	0.233
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.112	-1.722	0.086
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.295	-4.54	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.278	-4.075	0.000**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.312	5.547	0.000**
- ทรัพยากร	-0.127	-2.046	0.042*
- เทคโนโลยี	-0.48	-7.714	0.000**

R = 0.473 R Square (R^2) = 0.190 SEset = 0.15268 a = 0.272 F value = 69.94 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 14 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.190 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 19 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2554 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.295) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.278) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.312) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.480) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.127) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.001) อายุของบริษัท (Bata = 0.091) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.008) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.050) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.015) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.090) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.068) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.112) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2554 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มทรัพยากร ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2555 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		1.812	0.071
ขนาดของบริษัท	-0.012	-0.203	0.839
อายุของบริษัท	0.102	1.719	0.087
โครงสร้างเงินทุน	0.09	1.565	0.119
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	0.028	0.48	0.632
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.02	-0.357	0.721
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.064	-1.115	0.266
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.019	-0.33	0.741
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	0.135	2.123	0.035*
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.088	-1.498	0.135
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.089	-1.362	0.174
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.286	4.094	0.000**
- ทรัพยากร	0.107	1.729	0.085
- เทคโนโลยี	-0.208	-3.236	0.001*

$R = 0.438$ $R \text{ Square } (R^2) = 0.157$ $SE_{\text{set}} = 0.15568$ $a = 0.138$ $F \text{ value} = 54.51$ $\text{Sig.} = 0.000$

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.157 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 19 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินปี 2555 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.286) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.208) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = 0.135) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.012) อายุของบริษัท (Bata = 0.102) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.090) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = 0.028) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.020) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.064) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.019) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.088) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.089) กลุ่มทรัพยากร (Bata = 0.107) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2555 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2556 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		2.879	0.004
ขนาดของบริษัท	-0.019	-0.323	0.747
อายุของบริษัท	0.088	1.472	0.142
โครงสร้างเงินทุน	-0.019	-0.329	0.743
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	0.017	0.287	0.774
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.01	0.171	0.864
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.041	0.694	0.488
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0.009	0.147	0.883
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.062	-0.916	0.36
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.285	-4.175	0.000**

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.214	-2.98	0.003*
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.25	4.37	0.000*
- ทรัพยากร	-0.072	-1.118	0.264
- เทคโนโลยี	-0.388	-6.001	0.000**

R = 0.401 R Square (R^2) = 0.124 SEset = 0.15916 a = 0.213 F value = 43.82 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 16 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.124 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 12.4 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2556 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata -0.285) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.214) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.250) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.388) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.019) อายุของบริษัท (Bata = 0.088) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.019) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = 0.017) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.010) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.041) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = 0.009) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.062) และกลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.072) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2556 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2557 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		3.418	0.001
ขนาดของบริษัท	0.024	0.417	0.677
อายุของบริษัท	0.005	0.08	0.936
โครงสร้างเงินทุน	0.069	1.228	0.221
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	0.058	0.964	0.336
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.023	-0.4	0.69
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.051	-0.886	0.376
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.036	-0.59	0.556
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.101	-1.458	0.146
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.28	-4.123	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.243	-3.339	0.001**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.268	4.711	0.000**
- ทรัพยากร	-0.1	-1.577	0.116
- เทคโนโลยี	-0.434	-6.772	0.000**

R = 0.424 R Square (R2) = 0.144 SEset = 0.15795 a = 0.258 F value = 50.23 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 17 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.144 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 14.4 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2557 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.280) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.243) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.268) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.434) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.024) อายุของบริษัท (Bata = 0.005) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.069) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = 0.058) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.023) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.051) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.036) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.101) และกลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.100) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2557 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2558 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
ค่าคงที่		4.774	0
ขนาดของบริษัท	0.005	0.093	0.926
อายุของบริษัท	0.047	0.781	0.435
โครงสร้างเงินทุน	-0.043	-0.764	0.446
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.013	-0.225	0.822
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.058	-1.011	0.313
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.03	-0.524	0.601
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0.092	1.538	0.125
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.156	-2.276	0.024*

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.334	-4.931	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.295	-4.049	0.000**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.305	5.421	0.000**
- ทรัพยากร	-0.179	-2.827	0.005**
- เทคโนโลยี	-0.434	-6.724	0.000**

R = 0.425 R Square (R2) = 0.145 SEset = 0.15435 a = 0.317 F value = 50.54 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 18 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.145 หมายความว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และ กลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 14.5 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2558 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.334) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.295) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.305) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.179) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.434) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.156) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.005) อายุของบริษัท (Bata = 0.047) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.043) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.013) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.058) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.030) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = 0.092) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2558 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และกลุ่มเกษตรและอาหาร ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2559 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		3.965	0.000
ขนาดของบริษัท	0.020	0.327	0.744
อายุของบริษัท	0.061	1.003	0.317
โครงสร้างเงินทุน	-0.012	-0.196	0.845
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	0.047	0.782	0.435
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.002	-0.040	0.968
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.023	0.376	0.707
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.020	-0.326	0.745
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.071	-1.016	0.311
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.292	-4.335	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.238	-3.270	0.001**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.239	4.171	0.000**
- ทรัพยากร	-0.048	-0.730	0.466
- เทคโนโลยี	-0.377	-5.767	0.000**

R = 0.393 R Square (R^2) = 0.118 SEset = 0.15696 a = 0.217 F value = 41.66 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 19 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.118 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และ

กลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินเปลี่ยนแปลงได้ 11.8 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2559 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.292) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.238) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.239) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.377) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.020) อายุของบริษัท (Bata = 0.061) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.012) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = 0.047) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.002) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.023) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.020) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.156) และทรัพยากร (Bata = -0.048) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2559 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 20 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้าง

เงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี พ.ศ.2554 – 2559

ตัวแปร	2554	2555	2556	2557	2558	2559
กลุ่มอุตสาหกรรม						
- เกษตรและอาหาร	-	-0.135	-	-	(-0.156)	-
		0.035*			0.024*	
- สินค้าอุปโภคบริโภค	(-0.295)	-	(-0.285)	(-0.280)	(-0.334)	(-0.292)
กลุ่มอุตสาหกรรม						
- เกษตรและอาหาร	-	-0.135	-	-	(-0.156)	-
		0.035*			0.024*	

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ตัวแปร	2554	2555	2556	2557	2558	2559
- สินค้าอุปโภคบริโภค	(-0.295)	-	(-0.285)	(-0.280)	(-0.334)	(-0.292)
	0.000**		0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	(-0.278)	-	(-0.214)	(-0.243)	(-0.295)	(-0.238)
	0.000**		0.003*	0.001**	0.000**	0.001**
- อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง	-0.312	-0.286	-0.25	-0.268	-0.305	-0.239
	0.000**	0.000**	0.000*	0.000**	0.000**	0.000**
- ทรัพยากร	(-0.127)	-	-	-	(-0.179)	-
	0.042*				0.005**	
- เทคโนโลยี	(-0.480)	(-0.208)	(-0.388)	(-0.434)	(-0.434)	(-0.377)
	0.000*	0.001	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**

สรุปผลจากตารางที่ 20 พบว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ในปี พ.ศ. 2554–2559 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ.2554 คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Beta = -0.295) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Beta = -0.278) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Beta = 0.312) กลุ่มทรัพยากร (Beta = -0.127) และกลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.480) ในปี พ.ศ. 2555 คือ กลุ่มเกษตรและอาหาร (Beta = -0.135) กลุ่มอุตสาหกรรมและก่อสร้าง (Beta = 0.286) และกลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.208) ในปี พ.ศ. 2556 คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Beta = (-0.285) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Beta = -0.214) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Beta = 0.250) กลุ่มทรัพยากร (Beta = -0.179) และกลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.388) ในปี พ.ศ. 2557 คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Beta = -0.280) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Beta = -0.243) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Beta = 0.268) กลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.434) ในปี พ.ศ. 2558 คือ กลุ่มเกษตรและอาหาร (Beta = -0.156) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Beta = -0.334) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Beta = -0.295) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Beta = 0.305) กลุ่มทรัพยากร (Beta = -0.179) และกลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.434) ในปี พ.ศ.2559 คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Beta = -0.292) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Beta = -0.238) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Beta = 0.239) กลุ่มเทคโนโลยี (Beta = -0.377)

ดังนั้นสรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2554 – 2559 แตกต่างกัน และได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบสมมติฐานที่ 5 ปัจจัยภายในของบริษัทที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2554 – 2559 แตกต่างกัน ทั้งนี้มีการประมวลผลในแต่ละปี และสรุปเปรียบเทียบทั้ง 6 ปี

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบ บัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2554 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		7.646	0
ขนาดของบริษัท	-0.028	-0.477	0.634
อายุของบริษัท	0.031	0.515	0.607
โครงสร้างเงินทุน	-0.016	-0.283	0.777
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.07	-1.217	0.225
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.066	-1.153	0.25
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.011	-0.182	0.856
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.274	-4.661	0.000**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.105	-1.564	0.119
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.181	-2.702	0.007**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.016	0.23	0.818
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.091	1.544	0.124
- ทรัพยากร	-0.222	-3.459	0.001**
- เทคโนโลยี	-0.244	-3.808	0.000**

R = 0.418 R Square (R^2) = 0.139 SEset = 0.23284 a = 0.859 F value = 48.60 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 21 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.139 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 13.9 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2554 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.274) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.181) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.222) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.244) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.028) อายุของบริษัท (Bata = 0.031) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.016) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.070) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.066) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.011) และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.105) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.016) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.091) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ปี 2554 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2555 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		7.207	0
ขนาดของบริษัท	-0.038	-0.666	0.506
อายุของบริษัท	0.105	1.778	0.077

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
โครงสร้างเงินทุน	0.08	1.396	0.164
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.012	-0.215	0.83
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.077	-1.368	0.172
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.061	1.061	0.289
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.298	-5.095	0.000**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.104	-1.642	0.102
- สินค้าอุปโภคบริโภค	0.196	3.38	0.001**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.223	-3.418	0.001**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	-0.029	-0.42	0.675
- ทรัพยากร	-0.118	-1.923	0.056
- เทคโนโลยี	-0.301	-4.705	0.000**

R = 0.447 R Square (R^2) = 0.165 SEset = 0.21987 a = 0.777 F value = 57.32 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 22 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.165 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 16.5 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2555 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.298) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.196) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.223) และเทคโนโลยี (Bata = -0.244) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.038) อายุของบริษัท (Bata = 0.105) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.080) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.012) โครงสร้างกรรมการ

อิสระ (Bata = -0.077) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.061) และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.104) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = -0.029) ทรัพยากร (Bata = -0.118)

ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ปี 2555 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2556 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		6.485	0
ขนาดของบริษัท	-0.008	-0.135	0.892
อายุของบริษัท	0.115	2.009	0.046*
โครงสร้างเงินทุน	-0.034	-0.629	0.53
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.043	-0.758	0.449
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.071	1.314	0.19
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.074	-1.324	0.186
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.29	-5.148	0.000**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.072	-1.111	0.268
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.217	-3.337	0.001**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.115	1.685	0.093
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.029	0.496	0.62
- ทรัพยากร	-0.105	-1.716	0.087

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
- เทคโนโลยี	-0.253	-4.109	0.000**

R = 0.491 R Square (R^2) = 0.208 SEset = 0.21732 a = 0.654 F value = 72.65 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 23 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.208 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 20.8 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2556 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.290) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.217) และเทคโนโลยี (Bata = -0.253) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอายุของบริษัท (Bata = 0.115) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.008) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.034) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.043) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.071) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.074) และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.072) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.115) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.029) กลุ่ม ทรัพยากร (Bata = -0.105) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ปี 2556 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และอายุของบริษัท ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบ บัญชีมาตรฐาน
อุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชี
สิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2557 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		5.707	0
ขนาดของบริษัท	0.08	1.403	0.162
อายุของบริษัท	0.086	1.463	0.145
โครงสร้างเงินทุน	0.089	1.587	0.114
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.019	-0.319	0.75
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.021	0.369	0.713
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.101	-1.761	0.079
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.137	-2.287	0.023**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.061	-0.888	0.375
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.196	-2.907	0.004**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.137	1.893	0.059
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.051	0.858	0.391
- ทรัพยากร	-0.108	-1.717	0.087
- เทคโนโลยี	-0.251	-3.951	0.000**

R = 0.438 R Square (R^2) = 0.157 SEset = 0.22292 a = 0.608 F value = 54.40 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 24 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.157 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 15.7 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2557 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.196) และเทคโนโลยี (Bata = -0.251) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.137) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทาง ที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.080) อายุของบริษัท (Bata = 0.086) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.089) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.019) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.021) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.101) และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.061) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.137) กลุ่มอาหารมีทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.051) ทรัพยากร (Bata = -0.108) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2557 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและกลุ่มเทคโนโลยีได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางที่ 0.05

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2558 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
ค่าคงที่		6.252	0
ขนาดของบริษัท	-0.032	-0.585	0.559
อายุของบริษัท	0.078	1.36	0.175
โครงสร้างเงินทุน	-0.052	-0.958	0.339
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.025	-0.441	0.659
โครงสร้างกรรมการอิสระ	-0.002	-0.046	0.963
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.13	2.359	0.019*
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0.282	4.916	0.000**
กลุ่มอุตสาหกรรม			

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
- เกษตรและอาหาร	-0.046	-0.706	0.481*
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.283	-4.384	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.012	0.171	0.865
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.063	1.069	0.286
- ทรัพยากร	-0.146	-2.425	0.016*
- เทคโนโลยี	-0.329	-5.348	0.000**

$R = 0.506$ $R \text{ Square } (R^2) = 0.224$ $SE_{\text{set}} = 0.21386$ $a = 0.574$ $F \text{ value} = 78.97$ $\text{Sig.} = 0.000$

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 25 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.224 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 22.4 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2558 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = 0.282) และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.283) และกลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.329) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.130) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.046) และกลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.146) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.032) อายุของบริษัท (Bata = 0.078) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.052) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.025) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = -0.002) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.137) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.063) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2558 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ประเภทผู้สอบบัญชี กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และกลุ่มทรัพยากร ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2559 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
ค่าคงที่		8.335	0
ขนาดของบริษัท	0.015	0.252	0.801
อายุของบริษัท	0.106	1.797	0.073
โครงสร้างเงินทุน	-0.043	-0.744	0.457
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.064	-1.086	0.279
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.066	1.198	0.232
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.033	-0.554	0.58
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.197	-3.311	0.001**
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.013	-0.19	0.849
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.208	-3.162	0.002**
- สินค้าอุตสาหกรรม	0.15	2.116	0.035*
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.012	0.201	0.841
- ทรัพยากร	-0.1	-1.565	0.119
- เทคโนโลยี	-0.222	-3.475	0.001**

R = 0.440 R Square (R²) = 0.158 SEset = 0.22108 a = 0.643 F value = 54.64 Sig. = 0.000

หมายเหตุ ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการทดสอบจากตารางที่ 26 ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.158 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารเปลี่ยนแปลงได้ 15.8 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2559 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.197) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.208) และเทคโนโลยี (Bata = -0.222) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.137) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = 0.015) อายุของบริษัท (Bata = 0.106) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.043) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.064) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.066) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.033) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.013) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.012) ทรัพยากร (Bata = -0.100) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารปี 2559 ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มเทคโนโลยี ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 27 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้าง
เงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระประเภทผู้สอบบัญชี
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้าน
บัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ปี พ.ศ.2554 – 2559

ตัวแปร	2554	2555	2556	2557	2558	2559
อายุของบริษัท	-	-	-0.115	-	-	-
			0.046*			
ประเภทของผู้สอบบัญชี	-	-	-	-	-0.13	-
					0.282**	
มาตรฐานอุตสาหกรรม						
ISO 14000	(-0.274)	(-0.298)	(-0.290)	(-0.137)	(-0.282)	(-0.197)
	0.000**	0.000**	0.000**	0.023**	0.000**	0.001**
กลุ่มอุตสาหกรรม						
-เกษตรและอาหาร	-	-	-	-	(-0.046)	-
					0.481*	
-สินค้าอุปโภคบริโภค	(-0.181)	(-0.196)	(-0.217)	(-0.196)	(-0.283)	(-0.208)
	0.007**	0.001**	0.001**	0.004**	0.000**	0.002*
-สินค้าอุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	(-0.150)
						0.035*
-ทรัพยากร	(-0.222)	-	-	-	(-0.146)	-
	0.001**				0.016**	
-เทคโนโลยี	(-0.244)	(-0.301)	(-0.253)	(-0.251)	(-0.329)	(-0.222)
	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.001**

สรุปผลจากตารางที่ 27 พบว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหาร ในปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปี พ.ศ. 2554 คือ ได้แก่ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.274) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.181) ทรัพยากร (Bata = -0.222) และเทคโนโลยี (Bata = -0.244) ในปี พ.ศ. 2555 คือ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.298) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภค

บริ โภค (Bata = -0.196) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.223)และเทคโนโลยี (Bata = -0.244) ในปี พ.ศ. 2556 คือ อายุของบริษัท (Bata = 0.115) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.290) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.217) และเทคโนโลยี (Bata = -0.253) ในปี พ.ศ. 2557 คือ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.137) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.196) และเทคโนโลยี (Bata = -0.251) ในปี พ.ศ.2558 คือ ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.130)มาตรฐาน อุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = 0.282) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (Bata = -0.046) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.283) ทรัพยากร (Bata = -0.146) และเทคโนโลยี (Bata = -0.329) ในปี พ.ศ.2559 คือ มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (Bata = -0.197) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.208) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = 0.137)และเทคโนโลยี (Bata = -0.222)

ดังนั้นสรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2554 – 2559 แตกต่างกันได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานที่ 6 ปัจจัยภายในมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน ทั้งนี้มีการประมวลผลในแต่ละปี และสรุปเปรียบเทียบทั้ง 6 ปี ดังนี้

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2554 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		7.318	0
ขนาดของบริษัท	-0.112	-1.937	0.054
อายุของบริษัท	0.025	0.416	0.678
โครงสร้างเงินทุน	0.07	1.251	0.212
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.047	-0.831	0.407
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.079	1.38	0.169
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.005	0.087	0.93
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.054	-0.937	0.35
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.172	-2.599	0.010**
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.302	-4.577	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.085	-1.214	0.226
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.284	5.007	0.000**
- ทรัพยากร	-0.242	-3.819	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.342	-5.389	0.000**

$R = 0.441$ $R \text{ Square } (R^2) = 0.160$ $SE_{\text{set}} = 0.21909$ $a = 0.773$ $F \text{ value} = 55.47$ $\text{Sig.} = 0.000$

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.160 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของ

บริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผย ข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 16 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2554 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.172) กลุ่ม สินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.302) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.284) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.242) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.342) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.112) อายุของบริษัท (Bata = 0.025) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.070) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.047) โครงสร้างกรรมการ อิสระ (Bata = 0.079) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.005) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.054) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.085) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชี สิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 29 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน ของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบ บัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผย ข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2555 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
ค่าคงที่		6.682	0
ขนาดของบริษัท	-0.079	-1.371	0.172
อายุของบริษัท	0.025	0.418	0.676
โครงสร้างเงินทุน	0.08	1.392	0.165
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.021	-0.361	0.718
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.054	0.963	0.336
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.069	-1.188	0.236
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.037	-0.624	0.533

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.116	-1.819	0.07
- สินค้าอุปโภคบริโภค	0.157	2.692	0.008**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.238	-3.637	0.000**
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.09	1.291	0.198
- ทรัพยากร	-0.186	-3.015	0.003**
- เทคโนโลยี	-0.277	-4.314	0.000**

จากตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.155 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 15.5 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2555 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = 0.157) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.238) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.186) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.277) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.079) อายุของบริษัท (Bata = 0.025) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.080) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.021) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.054) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.069) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.037) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.116) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.090) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 30 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน
ของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบ
บัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผย
ข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2556 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Beta			
ค่าคงที่		7.146	0
ขนาดของบริษัท	-0.133	-2.342	0.020*
อายุของบริษัท	0.031	0.54	0.59
โครงสร้างเงินทุน	-0.011	-0.202	0.84
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.024	-0.416	0.677
ตารางที่ 30 (ต่อ)			
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.099	1.772	0.077
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.025	-0.438	0.662
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.017	-0.295	0.768
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.118	-1.777	0.077
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.309	-4.656	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.045	-0.645	0.519
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.257	4.504	0.000**
- ทรัพยากร	-0.247	-3.956	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.346	-5.506	0.000**

$R = 0.455$ $R^2 = 0.173$ $SE_{est} = 0.22134$ $a = 0.734$ $F \text{ value} = 59.93$ $Sig. = 0.000$

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การ
ตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.173 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของ
บริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี

มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 17.3 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2556 ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.133) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.309) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.257) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.247) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.346) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ อายุของบริษัท (Bata = 0.031) โครงสร้างเงินทุน (Bata = -0.011) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = 0.024) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.099) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.025) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.017) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.118) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.045) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล ด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2557 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ค่าคงที่		8.298	0
ขนาดของบริษัท	-0.129	-2.308	0.022*
อายุของบริษัท	-0.057	-0.984	0.326
โครงสร้างเงินทุน	0.079	1.445	0.15
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.045	-0.77	0.442
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.04	0.721	0.472
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.035	-0.628	0.531
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.037	-0.627	0.53
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.123	-1.824	0.069
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.298	-4.515	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.073	-1.037	0.301
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.281	4.947	0.000**
- ทรัพยากร	-0.269	-4.375	0.000**
- เทคโนโลยี	-0.373	-5.991	0.000**

R = 0.475 R Square (R²) = 0.192 SEset = 0.21952 a = 0.870 F value = 66.72 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 31 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) มีค่าเท่ากับ 0.192 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี

มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 19.2 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2557 ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.129) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.298) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.281) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.269) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.373) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ อายุของบริษัท (Bata = -0.057) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.079) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.045) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.040) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.035) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.037) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.123) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.073) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2558 (N=288)

ตัวแปร	Standardized Coefficients Bata	t-value	Sig.
ค่าคงที่		8.592	0
ขนาดของบริษัท	-0.093	-1.593	0.112
อายุของบริษัท	-0.016	-0.261	0.794
โครงสร้างเงินทุน	0.025	0.437	0.663
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.146	-2.443	0.015**
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.037	0.631	0.528
ประเภทผู้สอบบัญชี	0.027	0.465	0.642
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	0.074	1.21	0.227

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Bata			
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.103	-1.479	0.14
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.266	-3.867	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.072	-0.966	0.335
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.225	3.906	0.000**
- ทรัพยากร	-0.207	-3.216	0.001**
- เทคโนโลยี	-0.298	-4.554	0.000**

R = 0.392 R Square (R^2) = 0.117 SEset = 0.24490 a = 0.904 F value = 41.72 Sig. = 0.000

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.117 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 11.7 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2558 ได้แก่ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.146) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.266) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.225) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.207) และกลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.298) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.093) อายุของบริษัท (Bata = -0.016) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.025) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.037) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = 0.027) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = 0.074) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.103) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.072) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้าง เงินทุน
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐาน
อุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชี
สิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2559 (N=288)

ตัวแปร	Standardized	t-value	Sig.
Coefficients Beta			
ค่าคงที่		11.202	0.000
ขนาดของบริษัท	-0.071	-1.174	0.242
อายุของบริษัท	-0.046	-0.751	0.453
โครงสร้างเงินทุน	-0.010	-0.161	0.872
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-0.076	-1.263	0.208
โครงสร้างกรรมการอิสระ	0.063	1.102	0.271
ประเภทผู้สอบบัญชี	-0.057	-0.931	0.353
มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000	-0.048	-0.782	0.435
กลุ่มอุตสาหกรรม			
- เกษตรและอาหาร	-0.128	-1.832	0.068
- สินค้าอุปโภคบริโภค	-0.281	-4.142	0.000**
- สินค้าอุตสาหกรรม	-0.041	-0.561	0.575
- อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	0.212	3.673	0.000**
- ทรัพยากร	-0.207	-3.136	0.002**
- เทคโนโลยี	-0.271	-4.119	0.000**

$R = 0.379$ $R^2 = 0.106$ $SE_{est} = 0.23373$ $a = 0.914$ $F \text{ value} = 38.11$ $Sig. = 0.000$

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.106 หมายความว่าตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี

มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม มีผลทำให้ตัวแปรตามระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลงได้ 10.6 %

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี 2559 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.281) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.212) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.207) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.271) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยภายใน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.071) อายุของบริษัท (Bata = -0.046) โครงสร้างเงินทุน (Bata = 0.025) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.010) โครงสร้างกรรมการอิสระ (Bata = 0.063) ประเภทผู้สอบบัญชี (Bata = -0.057) และมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 (Bata = -0.048) กลุ่มเกษตรและอาหาร (Bata = -0.128) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.041) ไม่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 34 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้าง

เงินทุน โครงสร้างความเป็นเจ้าของ โครงสร้างคณะกรรมการอิสระ ประเภทผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรมต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2554 – 2559

ตัวแปร	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ขนาดของบริษัท	-	-	(-0.133)	(-0.129)	-	-
			0.020*	0.022*		
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-	-	-	-	(-0.146)	-
					0.015*	
กลุ่มอุตสาหกรรม						
-เกษตรและอาหาร	(-0.172)	-	-			
	0.010**					
-สินค้าอุปโภคบริโภค	(-0.302)	-0.157	(-0.309)	(-0.298)	(-0.266)	(-0.281)
	0.000**	0.008**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
-สินค้าอุตสาหกรรม	-	(-0.238)	-	-	-	-
		0.000*				

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ตัวแปร	2554	2555	2556	2557	2558	2559
-อสังหาริมทรัพย์และ						
ก่อสร้าง	-0.284	-	-0.257	-0.281	-0.225	-0.212
ขนาดของบริษัท	-	-	(-0.133)	(-0.129)	-	-
			0.020*	0.022*		
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	-	-	-	-	(-0.146)	-
					0.015*	
กลุ่มอุตสาหกรรม						
-เกษตรและอาหาร	(-0.172)	-	-			
	0.010**					
-สินค้าอุปโภคบริโภค	(-0.302)	-0.157	(-0.309)	(-0.298)	(-0.266)	(-0.281)
	0.000**	0.008**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
-สินค้าอุตสาหกรรม	-	(-0.238)	-	-	-	-
		0.000*				
-อสังหาริมทรัพย์และ						
ก่อสร้าง	-0.284	-	-0.257	-0.281	-0.225	-0.212
	0.000**		0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
-ทรัพยากร	(-0.242)	(-0.186)	(-0.247)	(-0.269)	(-0.207)	(-0.207)
	0.000**	0.003**	0.000**	0.000**	0.001**	0.002**
-เทคโนโลยี	(-0.342)	(-0.277)	(-0.346)	(-0.373)	(-0.298)	(-0.271)
	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*	0.000*

หมายเหตุ *ความสัมพันธ์เป็นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 34 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ.2554 คือ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มเกษตรและอาหาร(Bata = -0.172) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.302) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.284) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.242) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.342) ในปี พ.ศ. 2555 คือ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้า

อุปโภคบริโภค (Bata = 0.157) กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Bata = -0.238) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.186) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.277) ในปี พ.ศ. 2556 คือ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.133) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.309) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.257) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.247) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.346) ในปี พ.ศ. 2557 คือ ขนาดของบริษัท (Bata = -0.129) กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.298) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.281) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.269) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.373) ในปี พ.ศ.2558 คือ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ (Bata = -0.146) และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.266) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.225) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.207) และกลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.298) ในปี พ.ศ.2559 คือ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Bata = -0.281) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Bata = 0.212) กลุ่มทรัพยากร (Bata = -0.207) กลุ่มเทคโนโลยี (Bata = -0.271)

ดังนั้นสรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2554 – 2559 แตกต่างกันได้ รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ได้แก่ อายุของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ และกลุ่มอุตสาหกรรม ในกลุ่มเกษตรและอาหารกลุ่ม สินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี ด้านบัญชีบริหาร ได้แก่ อายุของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่ง กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี ด้านการรายงานบัญชีสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ประเภทของผู้สอบบัญชี มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 และกลุ่มอุตสาหกรรม ในกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากรและกลุ่มเทคโนโลยี

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ปี 2554 – 2559 แตกต่างกันได้ ในปี พ.ศ.2554 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มเทคโนโลยี ในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากร กลุ่ม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อเปรียบเทียบที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2554-2559 ประชากร เป็นบริษัท 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวน 288 ราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กระดาษทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของบริษัท รวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการ ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ ปี 2554-2559 ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของบริษัท อายุของบริษัท โครงสร้างเงินทุนของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของโครงสร้างคณะกรรมการอิสระประเภทผู้สอบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 กลุ่มอุตสาหกรรม และตัวแปรตาม คือ ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงิน ด้านบัญชีบริหาร และด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

สรุปผลการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย สามารถสรุปได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยของบริษัทที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ พบว่า อายุของบริษัทซึ่งวัดค่าจากการนับจำนวนระยะเวลาที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จนถึงปีที่เก็บข้อมูล มีความสัมพันธ์เชิงบวก โครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งวัดค่าจากเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 ราย แรกของหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว และกลุ่มอุตสาหกรรมซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์เชิงลบ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ พบว่า อายุของบริษัท ซึ่งวัดค่าจากการนับจำนวนระยะเวลาที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จนถึงปีที่เก็บข้อมูลมีความสัมพันธ์เชิงบวก โครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งวัดค่าจากเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 รายแรกของหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว มีความสัมพันธ์เชิงลบ ประเภทผู้สอบบัญชี ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์เชิงบวก ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์เชิงบวก และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์เชิงลบ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชี สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานบัญชี สิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ขนาดของบริษัท ซึ่งวัดค่าจากอัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว มีความสัมพันธ์เชิงลบ โครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งวัดค่าจากเปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 รายแรกของหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วมีความสัมพันธ์เชิงลบ กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์เชิงลบ ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โครงสร้างกรรมการอิสระวัดค่าจากเปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2559 แยกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์ทางลบที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แยกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปี พ.ศ.2554-2559

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2554 – 2559 แตกต่างกัน

พบว่า มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 (ISO) ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์ทางบวกแตกต่างกันที่ได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในปี พ.ศ.2554,2555,2556,2557,2558 ที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ.2557,2559 และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์ทางลบแตกต่างกันที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ.2554-2559

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ.2554 – 2559 แตกต่างกัน

พบว่า ขนาดของบริษัท ซึ่งวัดค่าจากอัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว มีความสัมพันธ์เชิงลบแตกต่างกันที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ.2554,2555,2557 ที่ระดับ 0.01 ในปี พ.ศ.2558 โครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งวัดค่าจาก เปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 รายแรกของหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว มีความสัมพันธ์ทางลบที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ. 2557 และกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งวัดค่าจากการกำหนดเป็นตัวแปร Dummy variable มีความสัมพันธ์ทางลบแตกต่างกันที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในปี พ.ศ.2554-2559

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 – 2559 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จากการวิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1.1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้านการเงิน พบว่า อายุของบริษัท มีความสัมพันธ์เชิงบวกซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของบงกชรัตน์ เซพานุเคราะห์ (2555) โครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Leung & Horwitz (2004) และกลุ่มอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยในทิศทางตรงข้ามของ จูติมา กิ่งแก้ว (2555) ฉิวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านบัญชีการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการบริหาร พบว่า อายุของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของบงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์ (2555) โครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงลบซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Leung & Horwitz (2004) ประเภทผู้สอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พฤษภา พึงจิตต์ ประไพ (2551) ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) และ Eng & Mak (2003) มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO14000 มีความสัมพันธ์เชิงบวกซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พยอม กบิลพัฒน์ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) และกลุ่มอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์เชิงลบซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของในทิสทางตรงข้ามของ ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ที่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อม พบว่า ขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พฤษภา พึงจิตต์ ประไพ (2551) ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Eng & Mak (2003) Leung & Horwitz (2004) Alsaed (2006) Brammer & Pavelin (2006) ทิศทางตรงข้าม และกลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์เชิงลบซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของในทิสทางตรงข้ามของ ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) โครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Leung & Horwitz (2004) โครงสร้างกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Eng & Mak (2003) และกลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์เชิงลบและกลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์เชิงลบซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ทิศทางตรงข้าม ที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการเงิน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 - 2559 แตกต่างกันไป พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แตกต่างกันไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน ปี พ.ศ.2554-2559 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฐิติมา กิ่งแก้ว (2555) ณิชาวรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555)

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้านการบริหาร ปี 2554 – 2559 แตกต่างกัน พบว่า มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 มีความสัมพันธ์ทางบวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปี พ.ศ.2554-2559 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พยอม กบิลพัฒน์ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) และกลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน ปี พ.ศ.2554-2559 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จูติมา กิ่งแก้ว (2555) ฉิววรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555)

1.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านการรายงานข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมปี 2554 – 2559 แตกต่างกัน พบว่า ขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์เชิงลบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปี พ.ศ.2554-2558 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พฤษภา พิ้งจิตต์ ประไพ (2551) ฉิววรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555) ตะวัน ยิสารคุ และคณะ (2556) กนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) พิไลวรรณ พันธุ์เพ็ง (2557) Eng & Mak (2003) Leung & Horwitz (2004) Alsaeed (2006) Brammer & Pavelin (2006) และ โครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงลบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกนกกาญจน์ มาละวรรณ (2557) Eng & Mak (2003) และ Leung & Horwitz (2004) และกลุ่มอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน ปี พ.ศ.2554-2559 ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ จูติมา กิ่งแก้ว (2555) ฉิววรรณ วิชัยดิษฐ์ (2555)

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ยังไม่ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาสอบถาม ในการประเมินผล ให้คะแนนการเปิดเผยด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการให้คะแนนเท่ากันในการเปิดเผยข้อมูลทุกรายการเท่ากัน โดยหากการเปิดเผยในเรื่องที่กำหนดไว้จะได้คะแนนเท่ากับ 1 หากไม่มีการเปิดเผยจะได้คะแนนเท่ากับ 0 เช่น บริษัท ก อาจมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อชุมชนทั้งหมด 3 เรื่อง สำหรับบริษัท ข เปิดเผยเรื่องดังกล่าวเพียง 1 เรื่อง ซึ่งการให้คะแนนของทั้งสองบริษัทจะได้รับคะแนนเท่ากันคือบริษัทละ 1 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยถึงคุณลักษณะต่าง ๆ หรือปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น สภาพคล่อง โครงสร้างหนี้สิน การถือหุ้นโดยชาวต่างประเทศ เป็นต้น
2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ให้มากยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มบริษัทโรงแรม และท่องเที่ยว เป็นต้น
3. การกำหนดการให้คะแนนการเปิดเผยเป็นแบบอื่น เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยการนับบรรทัดในการเจนนับคำหรือนับเป็นย่อหน้า เป็นต้น

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางด้านวิชาการ กล่าวคือ ทำให้ได้ข้อค้นพบในเชิงวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อประโยชน์ทางด้านวิชาชีพหรือการนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางให้บริษัทรวมถึงผู้บริหารและผู้จัดทำข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมใช้ในการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการเปิดเผยและปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบและมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อมให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นประโยชน์แก่นักลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่งเสริมให้บริษัทหรือกลุ่มธุรกิจต่างๆ หันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการดำเนินงานการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทซึ่งเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อมสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจในการวิจัยต่อไป

การวิจัย ครั้งต่อไป อาจมีการวิจัยถึงคุณลักษณะต่าง ๆ หรือปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความสัมพันธ์ของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น สภาพคล่อง โครงสร้างหนี้สิน การถือหุ้นโดยชาวต่างประเทศ มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยให้มากยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มบริษัทโรงแรมและท่องเที่ยว เป็นต้น มีการปรับปรุงการให้คะแนนการเปิดเผยเป็นแบบอื่น เช่นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยการนับบรรทัดในการเจนนับคำหรือนับเป็นย่อหน้า เป็นต้น เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ได้ให้คะแนนการเปิดเผยในทุกรายการเท่ากัน ทั้งนี้บางบริษัทมีความแตกต่างกันในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูล คือมีการเปิดเผยในเรื่องเดียวกัน แต่บางบริษัทเปิดเผยมากกว่าบางบริษัทเปิดเผยน้อย

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ มาละวรรณ. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กลุ่มพัฒนาระบบและมาตรฐานวิชาชีพ. (2542). การบัญชีและการรายงานทางการเงินสำหรับต้นทุนและหนี้สินสิ่งแวดล้อม. **ข่าววิชาชีพบัญชี**, 6(22),7-8.
- จันทนา อินทปัญญา. (2548). การจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน. **การจัดการสิ่งแวดล้อม**, 1(1), 1-2.
- จิตติมา กิ่งแก้ว. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสมัครใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณิชวรรณ วิชัยดิษฐ. (2555). **ปัจจัยที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวรรณ ศิริชนันท์. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดวงมณี โกมารทัต. (2541). **หลักการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม มิติหนึ่งของระบบบริการสิ่งแวดล้อม**. วารสารจุฬาลงกรณ์. ฉบับพิเศษ 17, 64(3-6), 193.
- ดวงมณี โกมารทัต. (มปป.). **การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. วารสารนักบัญชี. 48,(3), 72-75.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). **แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียน** สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2559, จากเว็บไซต์:
<http://www.csrecom.com/csr.php>
- ฐนัฐ วงศ์สายเชื้อ. (2558). **การวิเคราะห์ถดถอยพหุด้วยตัวแปรกลุ่มและตัวแปรอันดับ** สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2560, จากเว็บไซต์: <https://www.youtube.com/watch?v=Y7Wnqmqj6taM>

- บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์. (2555). **คุณลักษณะของกิจการที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประวิตร นิลสุวรรณกุล. (2540). การพัฒนาของการบัญชี. เอกสารการประชุมนักบัญชี ครั้งที่ 15, 328-329.
- ผ่องพรรณ เจริญวิริยะพันธ์. (2542). **การบัญชีและรายงานทางการเงินของต้นทุนสิ่งแวดล้อมและหนี้สินสิ่งแวดล้อม**. มปท. มปป. 279-290.
- พุกยา พิงจิตต์ประไพ. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิไลวรรณ พรรณเพ็ง. (2557) **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย** วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ศิลปะพร ศรีจันทเพชร. (2547). นักวิชาชีพบัญชีกับ IEG ฉบับที่ 9. **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**. 24(92), 1.
- ศิลปะพร ศรีจันทเพชรและวิเชษฐ ไรจนสุกาญจน. (2540). **การบัญชีสีเขียว: แนวโน้มที่โลกเรียกร้อง**. เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 15, 326-359.
- ศุภมิตร เตชะมนตรี. (2542). **ก้าวทันโลกกับการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม**. เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 16, 293-306.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2543). **มาตรฐานการบัญชีไทย**. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องพระราชบัญญัติการบัญชี (ใหม่) อาคารเฉลิมพระบารมี 50 ปี. (เมษายน).
- สุพรรณิ จันทะเกิด. (2550). **ผลกระทบของศักยภาพองค์กรและแรงกดดันภายนอกที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจที่ได้รับ ISO 14001 ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อิสริย์ โชวีวัฒนา. (2553). **บทบาทนักบัญชี : การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม**. **กรมบัญชีกลาง** 51,(31), 47-50.

BIBLIOGRAPHY

- Alsaeed, K. (2006). **The Association between Firm-Specific Characteristics and Disclosure: The Case of Saudi Arabia.** Managerial Auditing Journal, (21), 476-196
- Brammer, Stephen. & Pavelin, Stephen. (2006). **Voluntary Environmental Disclosures by Large UK Companies.** Journal of Business Finance & Accounting, 33, 7-8
- Eng, Li L. & Mak, Yuen T. (2003). **Corporate Governance and Voluntary Disclosure.** Journal of Accounting and Public Policy, 22, 325-345
- Haron, H.I. Ismail. & S. Yahya. (2007). **Factor Influencing Corporate Social Disclosure. Practices in Malaysia.** In Datuk Dr.Mohd Tap bin Salleb.(ed.). Corporate Social Responsibility: Our First Look.2nd ed. Malaysian Institute of Intergrity,58-87
- Leung, S.& Horwitz B. (2004). **Director Ownership and Voluntary Segment Disclosure: Hong Kong Evidence.** Journal of International Financial Management and Accounting,15, 235-260

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัท

รายชื่อบริษัท

กลุ่มเกษตรและอาหาร

1	APURE	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
2	ASIAN	บริษัท ห้องเย็นเอเชีย ซีฟู้ด จำกัด (มหาชน)
3	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
4	CHOTI	บริษัท ห้องเย็น โชติวัฒน์หาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)
5	CM	บริษัท เชียงใหม่โพรเซ่นฟู้ดส์ จำกัด(มหาชน)
6	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
7	CPI	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
8	EE	บริษัท อีเทอเนล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)
9	F&D	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดริงส์ จำกัด (มหาชน)
10	GFPT	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)
11	HTC	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)
12	KBS	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)
13	KSL	บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน)
14	LEE	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)
15	LST	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
16	MALEE	บริษัท มาลีสามพราน จำกัด (มหาชน)
17	MINT	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
18	OISHI	บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
19	PB	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ เบเกอรี่ จำกัด (มหาชน)
20	PM	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)
21	PR	บริษัท เพอร์ซิเดนท์ไรซ์โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
22	PRG	บริษัท ปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)
23	SAUCE	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)
24	SFP	บริษัท อาหารสยาม จำกัด(มหาชน)
25	SNP	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
26	SORKON	บริษัท ส. ขอนแก่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
27	SSC	บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)
28	SSF	บริษัท สุรพลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

29	SST	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)
30	STA	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
31	TC	บริษัท ทรอปีคอลแคนนิง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
32	TF	บริษัท ไทยเพรซิเดนท์ฟูดส์ จำกัด (มหาชน)
33	TIPCO	บริษัท ทิปโก้ฟูดส์ จำกัด (มหาชน)
34	TLUXE	บริษัท ไทยลักซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)
35	TRUBB	บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
36	TU	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
37	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
38	UPOIC	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
39	UVAN	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)

กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

40		ABCบริษัท แอสเซท ไบรท์ จำกัด (มหาชน)
41	ACC	บริษัท แอดวานซ์ คอนเนคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
42	AFC	บริษัท เอเชียไฟเบอร์ จำกัด (มหาชน)
43	BTNC	บริษัท บุตคินิวซีตี้ จำกัด (มหาชน)
44	CPH	บริษัท คลาสเซอร์ฟิค โซลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
45	CPL	บริษัท ซี.พี.แอล. กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
46	DSGT	บริษัท ดีเอสจี อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
47	DTCI	บริษัท ดี.ที.ซี. อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
48	FANCY	บริษัท แฟนซีวู้ด อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
49	ICC	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
50	JCT	บริษัท แจกเจียอุตสาหกรรม (ไทย) จำกัด (มหาชน)
51	KYE	บริษัท กันยงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
52	L&E	บริษัท ไลท์ติ้ง แอนด์ อีควิปเมนต์ จำกัด (มหาชน)
53	MODERN	บริษัท โมเดิร์นฟอรั่มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
54	NC	บริษัท นิวซีตี้ (กรุงเทพฯ) จำกัด (มหาชน)
55	OCC	บริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)
56	OGC	บริษัท โอเชียนกลาส จำกัด (มหาชน)
57	PAF	บริษัท แปนเอเชียฟูดแวร์ จำกัด (มหาชน)

58	PG	บริษัท ประชาอาภรณ์ จำกัด (มหาชน)
59	PRANDA	บริษัท แพรนด์้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)
60	ROCK	บริษัท ร็อกเวิช จำกัด (มหาชน)
61	S & J	บ.เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)
62	SABINA	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)
63	SAWANG	บริษัท สว่างเอ็กซ์พอร์ต จำกัด (มหาชน)
64	SIAM	บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
65	STHAI	บริษัท ชั้นไทยอุตสาหกรรมมืองมือง จำกัด (มหาชน)
66	SUC	บริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน)
67	TNL	บริษัท ทรูลักษณ์ จำกัด (มหาชน)
68	TOG	บริษัท ไทยออปติคอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
69	TPCORP	บริษัท เท็กซ์ไทล์เพรสทิจ จำกัด (มหาชน)
70	TR	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)
71	TTL	บริษัท ทีทีแอล อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
72	TTTM	บริษัท ไทยโทเรเท็กซ์ไทล์มิลล์ จำกัด (มหาชน)
73	UPF	บริษัท ยูเนี่ยนไฟโอเนียร์ จำกัด (มหาชน)
74	UT	บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)
75	WACOAL	บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)

กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

76	AH	บริษัท อาปีโก ไฮเทค จำกัด (มหาชน)
77	AJ	บริษัท เอ.เจ.พลาสติก จำกัด (มหาชน)
78	ALUCON	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)
79	AMC	บริษัท เอเชีย เมทัล จำกัด (มหาชน)
80	APCS	บริษัท เอเชีย พรีซิชั่น จำกัด (มหาชน)
81	BAT-3K	บริษัท ไทยสโตเรจ แบตเตอรี่ จำกัด (มหาชน)
82	BSBM	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)
83	CEN	บริษัท แคปปิตอล เอ็นจิเนียริ่ง เน็ตเวิร์ค จำกัด (มหาชน)
84	CRANE	บริษัท ชูไก จำกัด (มหาชน)
85	CSC	บริษัท ฝ่าจิบ จำกัด (มหาชน)
86	CSP	บริษัท ซีเอสพี สตีลเซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)

87	CTW	บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน)
88	CWT	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอริ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
89	EASON	บริษัท อีซัน เฟ้นท์ จำกัด (มหาชน)
90	FMT	บริษัท ฟรุททาว เม็ททัล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
91	GC	บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
92	GJS	บริษัท จี เจ สตีล จำกัด (มหาชน)
93	GSTEL	บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน)
94	GYT	บริษัท กู๊ดเยียร์(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
95	HFT	บริษัท ฮั่วฟง รับเบอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
96	IHL	บริษัท อินเตอร์ไฮด์ จำกัด (มหาชน)
97	INOX	บริษัท โปสโค-ไทยน็อกซ์ จำกัด (มหาชน)
98	IVL	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)
99	KKC	บริษัท กุลธรเคอร์บี จำกัด (มหาชน)
100	LHK	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)
101	MAX	บริษัท แมกซ์ เมทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
102	MCS	บริษัท เอ็ม.ซี.เอส.สตีล จำกัด (มหาชน)
103	MILL	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)
104	NEP	บริษัท เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
105	NPP	บริษัท นิปปอน แพ็ค(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
106	PAP	บริษัท แปซิฟิกไพพ์ จำกัด (มหาชน)
107	PATO	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
108	PERM	บริษัท เพิ่มสินสตีลเว็คส์ จำกัด (มหาชน)
109	PK	บริษัท พัฒน์กล จำกัด (มหาชน)
110	PTTGC	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
111	RICH	บริษัท ริช เอเชีย สตีล จำกัด (มหาชน)
112	SAM	บริษัท สามชัย สตีล อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
113	SAT	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
114	SITHAI	บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)
115	SMIT	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)
116	SMPC	บริษัท สหมิตรถังแก๊ส จำกัด (มหาชน)

117	SNC	บริษัท เอส เอ็น ซี ฟอว์เมอร์ จำกัด (มหาชน)
118	SPACK	บริษัท เอส. แพ็ค แอนด์ ฟรินท์ จำกัด (มหาชน)
119	SPG	บริษัท สยามภัณฑ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
120	SSI	บริษัท สหวิริยาสติลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
121	SSSC	บริษัท ศูนย์บริการเหล็กสยาม จำกัด (มหาชน)
122	STANLY	บริษัท ไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
123	TCB	บริษัท ไทยคาร์บอนแบล็ค จำกัด (มหาชน)
124	TCCC	บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน)
125	TCJ	บริษัท ที.ซี.เจ.เอเชีย จำกัด (มหาชน)
126	TCOAT	บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย จำกัด (มหาชน)
127	TFI	บริษัท ไทยฟิล์มอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
128	TGPRO	บริษัท ไทย-เยอรมัน โปรดัคส์ จำกัด (มหาชน)
129	THE	บริษัท เดอะ สตีล จำกัด (มหาชน)
130	THIP	บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
131	TKT	บริษัท ที.กรุงไทยอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
132	TMD	บริษัท อุตสาหกรรมถังโลหะไทย จำกัด (มหาชน)
133	TMT	บริษัท ค้าเหล็กไทย จำกัด (มหาชน)
134	TNPC	บริษัท ไทยนามพลาสติกส์ จำกัด (มหาชน)
135	TOPP	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)
136	TPA	บริษัท ไทยโพลิอะคริลิก จำกัด (มหาชน)
137	TPP	บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด (มหาชน)
138	TRU	บริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน)
139	TSC	บริษัท ไทยสตีลเคเบิล จำกัด (มหาชน)
140	TSTH	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
141	TWP	บริษัท ไทยไวร์โปรดักท์ จำกัด (มหาชน)
142	TYCN	บริษัท ไทยคุณ เวลด์ไวด์ กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
143	UP	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)
144	UTP	บริษัท ยูไนเต็ด เปเปอ์ จำกัด (มหาชน)
145	VARO	บริษัท วโรปกรณ์ จำกัด (มหาชน)
146	VNT	บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน)

147 WG บริษัท ไวท์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

148 YCI บริษัท ยงไทย จำกัด (มหาชน)

กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

149 A บริษัท อรียา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)

150 AMATA บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชัน จำกัด (มหาชน)

151 AP บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

152 BLAND บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)

153 BROCK บริษัท บ้านรีออคการ์เด็น จำกัด (มหาชน)

154 CCP บริษัท ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี จำกัด (มหาชน)

155 CGD บริษัท คันทรี่ กรุ๊ป ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

156 CI บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

157 CK บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)

158 CNT บริษัท คริสเตียนีและนิลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)

159 CPN บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

160 DCC บริษัท ไดนาสดีเซรามิก จำกัด (มหาชน)

161 DCON บริษัท ดีคอนโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)

162 DRT บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)

163 EMC บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)

164 ESTAR บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียด เอสเตท จำกัด (มหาชน)

165 EVER บริษัท เอเวอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)

166 GEL บริษัท เจนเนอร์ล เอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน)

167 GLAND บริษัท แกรนด์ คาเนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)

168 GOLD บริษัท แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

169 ITD บริษัท อิตาลีเลียนไทย ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

170 KC บริษัท เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)

171 LALIN บริษัท ลลิต พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)

172 LH บริษัท แลนด์เอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

173 LPN บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

174 MBK บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)

175 MJD บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน)

176 MK	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)
177 NCH	บริษัท เอ็น. ซี. เฮ้าส์ซิง จำกัด (มหาชน)
178 NOBLE	บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)
179 NWR	บริษัทเนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)
180 PAE	บริษัท พีเออี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
181 PF	บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน)
182 PLE	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
183 PREB	บริษัท พรีเมียม จำกัด (มหาชน)
184 PRECHA	บริษัท ปรีชากรู๊ป จำกัด (มหาชน)
185 PRIN	บริษัท ปรีณศิริ จำกัด (มหาชน)
186 PRINC	บริษัท พรินซ์ฟิล์ม แคปิตอล จำกัด (มหาชน)
187 PYLON	บริษัท ไพลอน จำกัด (มหาชน)
188 Q-CON	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่น โปรดัคส์ จำกัด (มหาชน)
189 QH	บริษัท ควอลิตี้เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
190 RCI	บริษัท โรแยล ซีรามิก อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
191 RML	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)
192 ROJNA	บริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)
193 S	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)
194 SAMCO	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)
195 SC	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
196 SCC	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
197 SCCC	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
198 SCP	บริษัท ทักษิณคอนกรีต จำกัด (มหาชน)
199 SEAFCO	บริษัท ซีฟโก้ จำกัด (มหาชน)
200 SENA	บริษัท เสนาดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)
201 SF	บริษัท สยามฟิวเจอร์ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)
202 SIRI	บริษัท แสตนลิริ จำกัด (มหาชน)
203 SPALI	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)
204 STEC	บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)
205 STPI	บริษัท เอสทีพี แอนด์ ไอ จำกัด (มหาชน)

206	SYNTEC	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
207	TASCO	บริษัท ทีปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)
208	TCMC	บริษัท อุตสาหกรรมพรมไทย จำกัด (มหาชน)
209	TFD	บริษัท ไทยพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
210	TGCI	บริษัท ไทย-เยอรมัน เซรามิก อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
211	TICON	บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)
212	TPIPL	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)
213	TPOLY	บริษัท ไทยโพลีคอนส์ จำกัด (มหาชน)
214	TRC	บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
215	TTCL	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)
216	U	บริษัท ยู ซิตี้ จำกัด (มหาชน)
217	UMI	บริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
218	UNIQ	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
219	UV	บริษัท ยูนิ เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)
220	VNG	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
221	WIJK	บริษัท วิก แอนด์ สุกัลันด์ จำกัด (มหาชน)
222	WIN	บริษัท สวนอุตสาหกรรม วิน โคอัสท์ จำกัด (มหาชน)

กลุ่มทรัพยากร

223	AKR	บริษัท เอกรัฐวิสาหกรรรม จำกัด (มหาชน)
224	BAFS	บริษัท บริการเชื่อมเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
225	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
226	BCP	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
227	DEMCO	บริษัท เด็มโก้ จำกัด (มหาชน)
228	EARTH	บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน)
229	EASTW	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
230	EGCO	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
231	ESSO	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
232	GLOW	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)
233	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)
234	IFEC	บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ เอ็นเนอร์ยี่ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

235	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
236	LANNA	บริษัท ลานนาวิซอร์สเชส จำกัด (มหาชน)
237	MDX	บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)
238	PDI	บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
239	PTT	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
240	PTTEP	บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
241	RATCH	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
242	SCG	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)
243	SGP	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
244	SOLAR	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
245	SPCG	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)
246	SUPER	บริษัท ซูเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน)
247	SUSCO	บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)
248	TCC	บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
249	THL	บริษัท ทูงคาฮาเบอร์ จำกัด (มหาชน)
250	TOP	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
251	TTW	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)

กลุ่มเทคโนโลยี

252	ADVANC	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
253	AIT	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
254	BLISS	บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)
255	CCET	บริษัท แคล-คอมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
256	CSL	บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน)
257	DELTA	บริษัท เดลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
258	DRACO	บริษัท ดร่าโก้ พีซีบี จำกัด (มหาชน)
259	DTAC	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
260	EIC	บริษัท อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
261	FER	บริษัท เฟอริรัม จำกัด (มหาชน)
262	FORTH	บริษัท ฟอรัท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
263	HANA	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)

264	IEC	บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นเนลเอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
265	ILINK	บริษัท อินเทอร์เน็ตลิงค์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
266	INET	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)
267	INTUCH	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
268	JMART	บริษัท เจ มาร์ท จำกัด (มหาชน)
269	JTS	บริษัท จัสติน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
270	KCE	บริษัท เคซีอี อีเลคโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)
271	METCO	บริษัท มูราโมโต้ อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
272	MFEC	บริษัท เอ็ม เอฟ อี ซี จำกัด (มหาชน)
273	MSC	บริษัท เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
274	PT	บริษัท พรีเมียร์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
275	SAMART	บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
276	SAMTEL	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)
277	SIM	บริษัท สามารถ ไอ-โมบาย จำกัด (มหาชน)
278	SIS	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
279	SMT	บริษัท สตาร์ส ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
280	SPPT	บริษัท ซิงเกิ้ล พอยท์ พาร์ท (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
281	SVI	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)
282	SVOA	บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)
283	SYMC	บริษัท ซิมโฟนี คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
284	SYNEX	บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
285	TEAM	บริษัท ทีมพีซีชั่น จำกัด (มหาชน)
286	THCOM	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
287	TRUE	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
288	TWZ	บริษัท ทีดับบลิวแซด คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ข

กระดาดำทำการ

กระดาษทำการเก็บข้อมูลปัจจัยที่มีผลการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่าของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้การวัดมูลค่า
SIZE	= อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อทุนที่เรียกชำระแล้ว
AGE	= ระยะเวลาที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปีที่เก็บข้อมูล
CAPSTR	= อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
OWNSTR	= ร้อยละของการถือหุ้น 10 อันดับแรก
IDPSTR	= เปอร์เซ็นต์ของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริหาร
AUD	= บริษัทสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 1= กลุ่ม Big 4, 0 = ไม่ใช่กลุ่ม Big 4
ISO	= มาตรฐานอุตสาหกรรม ISO 14000 1= ได้รับมาตรฐาน, 0 = ไม่ได้รับมาตรฐาน
SECTOR	= 1 หมายถึง กลุ่มเกษตรและอาหาร, 2 หมายถึง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค, 3 หมายถึง กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม, 4 หมายถึง กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง, 5 หมายถึง กลุ่มทรัพยากร 6 หมายถึง กลุ่มเทคโนโลยี

กระดาษทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปร

ลำดับ	ชื่อย่อบริษัท	ตัวแปรอิสระ							
		SIZE	AGE	CAP	OWN	IDP	AUD	ISO	SEC
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
0									

SIZE = ขนาดของบริษัท

AGE = อายุของบริษัท

CAP = โครงสร้างเงินทุน

OWN = โครงสร้างผู้ถือหุ้น

IDP = โครงสร้างกรรมการอิสระ

AUD = ประเภทผู้สอบบัญชี

ISO = มาตรฐาน ISO 14000

SEC = กลุ่มอุตสาหกรรม

ข้อมูลตัวแปรตาม ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

ระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	รายการ
1. ด้านบัญชีการเงิน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินทรัพย์สิ่งแวดล้อม 2. การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 3. หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม 4. ค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม 5. การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม 6. หลักเกณฑ์การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม 7. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิ่งแวดล้อม 8. หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงต้นทุนสิ่งแวดล้อม 9. หลักเกณฑ์ในการรับรู้และวิธีคิดมูลค่าหนี้สินสิ่งแวดล้อม
2. ด้านบัญชีบริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดนโยบายของบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม 2. เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม 3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. การปฏิบัติตามกฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม 5. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม 6. การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม 7. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม 8. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ 9. การอนุรักษ์พลังงาน
3. ด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะของการรายงานทางการเงิน 2. ลักษณะของการรายงานที่มีใช้รายงานทางการเงิน

กระตาดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรตาม

ลำดับ	ชื่อย่อ บริษัท	การเปิดเผยข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม																														
		ด้านบัญชีการเงิน													ด้านบัญชีบริหาร											ด้านการรายงาน ข้อมูลด้านบัญชี สิ่งแวดล้อม						
															DIFC													DIMA				DIRP
1																																
2																																
3																																
4																																
5																																
6																																
7																																
8																																
9																																
10																																

DIFC = คชณีการเปิดเผยด้านบัญชีการเงิน DIMC = คชณีการเปิดเผยด้านบัญชีบริหาร

DIRP = คชณีการเปิดเผยด้านการรายงานข้อมูลด้านบัญชีสิ่งแวดล้อม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ร.ท.หญิงกนกกร บริบูรณ์
วัน เดือน ปีเกิด	17 กันยายน พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	สิงห์บุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2546 บัณฑิตชั้นตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประสบการณ์ในการทำงาน	พ.ศ.2542 -2557 ตำแหน่งเสมียนการเงิน สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก พ.ศ.2558 – 2559 ตำแหน่งนายทหารบัญชีมณฑล ทหารบกที่ 13
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พ.ศ.2560 – 2562 ตำแหน่งประจำแผนกสำนักงานปลัด บัญชีกองทัพบก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	42 หมู่ 6 ตำบลไม้ดัด อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130